

Naročnina mesečno
25 Din. za inozemstvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 90 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/Ill

SCODENECK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2996 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek račun: Ljub-
ljana št. 10.630 in
10.349 za inzertate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Četrti dan revolucije v Avstriji

Barikade še vedno stoje na Dunaju

**Tisoči aretirancev na Dunaju - Vlada izjavlja, da se vrača mir - za ceno nedolžno prelite krvi
Kardinal Innitzer poziva ves avstrijski narod k spravi**

Kdo so krivci državljanke vojne?

Dunaj, 15. februarja.

(Od našega posebnega poročevalca)

Dogodki se razvijajo z nezansko brzino. Človek ima vtis, da dajejo sami naprej, brez kontrole, po potek, na katere ni nikdo mislil. Le da leže na desni in levi mrljiči, ki so jih brutalni dogodki posodiši, in da teče dragocena človeška kri. V glavnem je avstrijska revolucija končana, zmaga je na strani topov in metalcev min. Kako naj bo tudi drugače? Toda vedno bolj se poriva na površje vsega doživljanja kruto vprašanje: Ali je tega treba bilo? Zakaj je prišlo do državljanke vojne? Kdo je povzročil prelivanje krvi? Kdo bo pred zgodovino nosil odgovornost za strahote bratomornega klanja? Šele, ko se bo dim odkadil iznad ruševin in ko bo prenehalo gromenje topov in ko bodo Avstričci sli nazaj v mirnejše življenje, bo mogoče to vprašanje preiskati. Morda za razvoj nadaljnih dogodkov niti potrebno ne bo vedeti, kdo je povzročil državljanke bitke, a tudi zgodovina ima svojo veliko vest in tam bodo zapisani točno vsi računi.

Kdo je kriv?

Na socialističnih proglaših, ki so mi jih včeraj, ko sem hodil v gneči okrog arsenala pri vzhodnem kolodvoru, namaščali v žepe moje suknje, berem, da socialna demokracija boja ni želeta, da se bori za ustavo avstrijske demokratične republike proti oboroženim zasebnim političnim organcijam, ki so jo hotele kršiti in so jo tudi zlomile. Če poslušam ministre zvezne vlade, ki neprestano govore po radiju in katerih govor so napolnjeni po dunajskih ulicah, igrem, da so socialisti pripravljali že dalje česa upor, da je v ozadju komunistična internacionala in da je sedanjši boj prav za prav borba na življenju in smrt med obstoječim redom in med komunizmom. Če ne bom jaz tebe, boš ti mene. Težko pravim je bati objektiven, ker resnica še ni prodrla dima topov, ki leži nad Dunajem.

Socialistične trdnjave

Eno je res. Socialdemokrati razpolagajo v dunajskih predmestjih z velikanskimi trdnjavami. Ogromna poslopja delavskih kolonij, kot so Karl Marx Hof, Lasallehus, Göttheaus. Dečje zavetišče na bregu Kahlenberga, so se izkazala, da so velikanske trdnjave. Isto je z Delavskim domom v Ottakringu in v koloniji Schlingerhof ter s »Quellenhofom«. To so bile utrdbe, ki razpolagajo z betoniranimi položaji za strojnico, z betoniranimi sklepnički položaji za orodje, s podzemeljskimi hodniki, ki vežejo eno stavbo z drugo. Če pogledaš na zemljevid Dunaja in si zaznamuješ te ogromne stavbe (sliko od Karl Marx Hofa prilagaj), se ne moreš ostresti vtisa, da so bile postavljene po gotovem načrtu s sodelovanjem vojaških strokovnjakov, ker storijo na strateško najbolj važnih točkah Dunaja. V teh trdnjavah se je vežbal socialdemokratski Schutzbund, daleč od vsakega vladnega nadzorstva. Da, to je res, toda čudno je, da so skozi dolga leta vse vladne, ki so si sledile, to utrijevanje dopuščale. Schober je za te načrte vedel. Saj trde tukaj, da je bil na dunajski policijski poseben oddelek, ki se je pečal s študijem teh utrd. Schober je vedel in — pustil. In odkod so socialdemokrati dobivali orožje? Kako so do davači? Pred očmi vlaže? Presenečenje vladnih krogov nad odkritjem teh trdnjavskih gradov sredi in okrog Dunaja je torej naivno in otročje.

Krivda političnih strank

Človek pride po takih premišljevanjih do prepiranja, da so grešile vse vlade v Avstriji, da nosi odgovornost za prelivanje nedolžne krvi vse šlenjanjanje, ki označuje brez izjemne vse povojne vlade v Avstriji. Odgovornost ne nosijo samo tisti, ki so oddali prve strele v ponedeljek. Odgovornosti se ne morejo iznenaditi po mojem mnenju tudi vratovni vodje političnih strank, ki so leta dni stale ob strani in opazovale Dollfussovo vlado, kako se le borila z narodnim socializmom in tem boju tonila v heimwehrovskih valovih! Odgovornost nosijo vse stranke, ki so se v teh za neodvisnost Avstrije nevarnih mesecih med seboj kregale in preganjale in oteževale itak pretežko nalogo Dollfussove vlade.

Glavna krivda

Zakaj nobena vlada ni razrožila vsega avstrijskega ljudstva?

Kaj se pravi, da razpolagajo politične stranke v demokratični državi vsaka s svojimi bojnimi organizacijami? Kaj pomeni, da ima vsaka stranka v demokratični državi svoje orožje, svoje municio, svoje orožarne in svoja skladališča orožja? Kadar je katerikoli režim prišel tako daleč, da dovoljuje takšno stanje, da milijno gleda, kako se posamezne stranke hočejo uveljavljati s pomočjo svojih lastnih bojnih odredov in s pestjo, lahko rečemo, da je pravljalo državljanke vojne. Velikanska napaka, ki se sedaj tako strahobno mačuje v mlakah človeške krvi, je ta, da je Avstrija mirno dovolila oboroževanje svojih političnih strank in da po trajičnih preizkušnjah leta 1927 ni svoje ljudstvo razrožila. Le tako je prišlo tako daleč, da so se potičali šeli na Dunaju med seboj kregali in slabili autoritete vlade, medtem ko se je podezelje pravljalo na politiko oboroženega nasilja. Socialde-

mokrati so razpolagali pod pretvezo, da bo treba braniti demokratisko ustavo, z do zorb osnivali Schutzbundom! Konservativne stranke so se osnivali na oboroženi Heimwehrt in na Sturmscharen! Hitlerjevc se pred njihovim nosom mirno oboroževali iz monakovskih orožarn in z berlinskimi dejanji! Nobeden od avstrijskih kanclerjev v vojni dobi se ni lotil najpotrebejšega dela, da iztrga vsemu ljudstvu brez razlike orožje iz rok. Posledice te desetletne slabosti, tega desetletnega kolebanja vilično danes v barikadah, ki so se dvigale iz tal doma po vsej državi.

Pri mojem raziskovanju o vprašanju krivca, ki sem si ga zastavil, ne morem do pravega cilja. Po dunajskih redakcijah, med nekdanjimi političnimi veljaki, ki so spriči krvavih dogodkov umolknili in so se poskrili po svojih stanovanjih, med inozemskimi časnikarji hodim in sprašujem. Odgovora ni pravega. Vse je še preveč živo.

Komunistično krilo je proti volji vodstva na lastno pest začelo akcijo in zlomilo skupen načrt

Zdi se mi pa, da bo vendar le res, da osrednje vodstvo socialno demokratične stranke niti na Feyeva in Starhembergova izvajanja ni izdalo povelja za oborožen upor proti grozeci diktaturi. Zdi se vsak dan bolj verjetno, da je vrhovni generalni štab stranke, ki stoji iz modrih in prezkušenih politikov, bil za drugo takško in je določil drugi datum, oziroma druge predpogoje za oborožen nastop proti usurpatorem državne oblasti. Zdi se tudi, da so proti volji vrhovnega vodstva stranke podrejeni organi, predvsem levo krilo, na svojo pest stopili v akcijo, v katero so potem kajipada potegnili za seboj tudi ostalo stranko. Nediscipliniranost levicarskih vročevnežev je zlomila organizirane

skupni nastop vse organizacije, ker je dala Feyu in Starhembergu možnost, da sta se pripravila. To sklepam tudi iz tega, da recimo vsa socialdemokratična armada železničarjev in rudarjev ni sledila pokretu. Tudi Koroška s socialistično dejelno vlado, s socialističnim Celovcem in socialističnim Beljakom se boja ni udeležila. Stranka kot taka je bila sama presenečena zaradi nediscipliniranosti levega krila, a ko je bila akcija v teku, je moral slediti. Toda fronta je bila razbita in oslabljena. Če odpor avstrijskega delavstva proti diktatorskim nakanam Heimwehra ni imel tiste uspeha, ki ga je bilo želelo, nosi za to odgovornost tudi levo krilo socialistične demokracije, ki se ni držalo discipline. To poročam zato, da ne boste morda identificirali avstrijske delavške pokrete s komunističnim pokretom in da boste verjeli, da imajo socialdemokrati v svojem proglašu prav, če trde, »da ne napadao ne meščana in ne kmeta, ampak da se bore le za zaprišeno demokratisko ustavo avstrijske republike.« Proti diktaturi Heimwehra!

V Favoritenstrasse vlada danes mr. Antonov tovarno kruha je dopoldne zasedla vladna vojska, toda takoj nato so jo pregnali socialisti in jo zasedli. Heimwehr ugiba, ali naj napade tovarno s topovi ali ne, ker se boji, da bi ob popolni ustanitvi dela začelo Dunajčanom primanjkovati kruha.

V Meidlingu trajajo vse dopoldne in pooldne težke borbe. Veliko policistov je bilo težko ranjenih na barikadah pred dunajsko češkoslovaško šolo. Policija je barikado zavzela in mnogo delavskih borcev aretirala. Zaplenjene so bile tudi preečjne količine orožja. Zdi se, da so na tej točki socialisti odnehalni z odporom.

Zene umirajo na barikadah

V Jahnhofu in Washingtonhofu vlada zaenkrat mir in na ulice se vrača zopet življenje. Toda na meji med 16. in 17. okrajem v St. Leiten je v mestnih hišah prišlo do težkih borb. Tukaj so mestne hiše vladne čete enkrat že zavzete, a so jih socialisti s silovitim navalom zopet vzeli. Vladne čete so si dale tudi nalogo, da »čistijo« 10. okraj. Ponokod so se delavski borce udali, drugi zopet so se v redu umaknili. V tem okraju je bil danes aretiran poslaneč Sever, čigar žena je bila včeraj na barikadah ubita.

Nove borbe

V tretjem okraju, ki je blizu samega srednjega mesta, se doznavata, da so nasprotniki vlade začeli streljati na tamkajšnje vojašnice. Pri St. Gabrieu blizu Mödlinga so vladne čete postavile baterije proti Layerbergu, kjer so se uporniki utrdili.

V popoldanskih urah so se začele nove strašne borbe med Arzenalom in aspanško železnicijo. Borba je ob ur, ki sporocamo, v polnem teku in izgleda, da bi kmalu ponahala. Vladna mobilizirala vso policijo, tudi stražnike pred javnimi državnimi poslopji, ter jih poslala na kritično točko. Javna policija bodo odslej stražili uradniki sami.

V industrijskih krajih se je deloma zopet vzpostavilo delo. Le v Brucku na Muri, v Leobnu in v Köflachu so se vrstile danes manjše prakse.

Danes dopoldne je bil aretiran na Dunaju ravnatelj mestnega pogrebnega zavoda, ker so pri njem našli zelo mnogo orožja in municije.

2000 aretiranih na Dunaju

Dunaj, 15. februar: TG. Nad 2000 oseb je bilo aretiranih od Heimwehrovskih in zveznih čet na Dunaju samem. Dosedaj ni bilo mogoče ugotoviti točnega števila smrtnih žrtev. Toda zadnjih poročila pravijo, da se nahaja med njimi mnogo žensk, ki so padle ali na barikadah ali pa v stanovanjskih hišah, ki jih je artillerija bombardirala. Poveljnik gasilcev, ki se je dva dni branil v Floridsdorfu, je danes pred smrtnjo izjavil pred izrednim sodiščem, da obžaluje nedolžne žrtev. Delavške čete so bile preslabo pripravljene, da dejajo in so nastopile nedisciplinirano. Zato je tudi odporn bil razmeroma slab. Po poročilih dunajske industrijske zbornice se bo jutri začelo delo v vseh tovarnah, razen onih, kjer se boji še vedno nadaljujejo. V vladnih krogih se bavijo z miseljo, da bodo po ukinitvi socialističnih mandatov sklicati državni zbor, ker da jim bo lahko najti potrebne večine za novo državno ustavo. Reichsposte zahteva, da naj vladna zapleni tudi zasebna premoženja socialistov in da se naj na ta način na ustvari posreči fond za popravo škode, ki je nastala med revolucijo.

Krščanski socialisti

Danes se je sestal na sejo krščansko socialistični poslanski klub. Na seji je pršlo do predloga, na bi se sklical parlament. Predlog so utemeljili s tem, da z razpustom socialistično demokratične stranke avtomatski izgube veljavno socialistični poslanski mandati in da ima potentatem vlada v parlamentu zadostno večino za sprejetje potrebnih in pooblaščenih.

Po nemirni noči nove borbe Delavstvo se drži v svojih utrbah - Bela zastava na Goethehozu

Položaj čez dan

Položaj zvečer**Srditi boji za Karl-Marx-Hof**

Dunaj, 15. febr. p. Nadškof dunajski in kardinal dr. Innitzer je danes izdal proglaš na vse avstrijsko prebivalstvo, katerga poziva, naj preneha s krvavim bojem, ki nima nobenega pravega haska.

V položaju na Dunaju doslej še ni nastopila nobena bistvena izprena. V zunanjih okrajih Dunaja trajajo boji sleškopre dalje in nikakor ne kaže, na katero stran se »agiba zmaga. Opolne so se začeli hudi boji zopet za Karl Marx Hof, katerga je zopet odvzel vladnim četam Schutzbund ter na razvalinah nekaterih stavb postavil strejne puške, tako da so moralni zopet stopili v akcijo topov. Vendar se poraba topov pri teh bojih v hišah ni izkazala, ker se morajo stavbe, v katerih se skriva Schutzbund, popolnoma raztrzeti. Ce se odda samo nekaj strelov, se lahko potegnejo schutzbundovi nazaj, zopet pa se lahko postavijo v bran, ko se začne naskok pehotne in policije. Iz notranjosti dežele ni dosti glasov, vendar se je danes zvedelo, da so izbruhnili v Sandleiten in Kagrancu nemiri.

Delavci zasedli Ebensee

V Ebensee v Salzkammergutu so zmagali schutzbundovi, ki so zasedli vse važne stavbe ter tudi orožniško postajo. Prav tako so zavzeli tamkajšnjo tovarno. Schutzbundu se je posrešilo, da je uvel vse orožnike ter heimwehrovce tega kraja ter postavili barikade, kjer so montirali strojnice in imajo popolnoma zasedene vse dohode v kraj, da jim vojašto ne more do živega.

Ljudstvo proti smrtnim obsodbam

Dunaj, 15. febr. p. Danes je bil pred izrednim sodiščem obsojen na smrt delavec Kahlat, ki bi imel biti ob dveh popoldne obesen, toda zadnji čas je prisla pomilostitev in Kahlat je dobil samo deset let težke ječe. Ta pomilostitev je v zvezi z odporom vse javnosti, ki se ji postopanje studi. Zato je vladu poludaroval razglasila, da bodo na smrt obsojeni samo voditelji, dočim se bo zapeljanci po-

stopalo mileje. Toda vlada je morala popustiti pred ogroženjem sveta, prav posebno pa še inozemstva.

Marx-Hof padel

Dunaj, 15. febr. k. Danes ob 2 popoldne je vojaščvo zavzelo zadnji stolp Karl Marxhofa.

Borba je znova vzplamela v Gradcu

Gradec, 15. febr. Ob 4 popoldne je zopet prislo do spopada v graskem pristanišču Lenz. Streljanje je trajalo do 3 zjutraj. Po trdrovratnem boju se je posrečilo zlomiti odpornik Schutzbunda, ki se upirali ekskutivi in niso hoteli izročiti orožja. Spopad je zahteval na obeh straneh več ranjenih, ki so jih prepeljani v grasko bolnišnico. Grasko garnizijo so danes očajale nove cete premožnega zboru, ki so jih oblasti rekrutirale v širški mestni okolici med kmečkim prebivalstvom. Večina teh mladih kmečkih fantov se ni izvezbana v rabi orožja.

Atentat na Starhemberga

Dunaj, 15. febr. k. Na voditelja avstrijskega Heimwehra, kneza Starhemberga, bilo oddanih danes več strelov, ko se je vozil s svojimi tovariši v avtomobilu. Dva njegova spremjevaleca sta ranjena, Starhemberga pa kroglo niso zadele. Avtomobil se je moral ustaviti, ker so krogle prebile motor. — O položaju na Dunaju se poroča, da je sedaj že red v toliko vpostavljen, da bo vlada proglašila premirje. Položaj v provinci je še nejasen. Po zadnjih zasebnih informacijah boji v Dunajskem Novem mesnu in v Gornji Avstriji še trajajo.

Uradno poročilo o položaju na bojiščih „Odporn je povsod brez razlike zlomljen“

Dunaj, 15. febr. Korbiro poroča: Akcija drž. občinene sile za očiščenje dunajskih predmetij pred uporniki je končana. Odporn socialistov je povsod brez razlike zlomljen. Policija in vojska zdaj preiskujeva vsa poslopja, ki so bila v kakršnikoli zvezi s socialno demokratisko stranko. Pri tej priliki se je našlo mnogo orožja in munizioni. Med drugim so odkrili strojnice v tramvajskih sklepih.

Nocojšnja izdaja »N. Presse« prinaša na čelu lista vest, da je prišel ob 12 v občinsko palajo parlamentare delavcev z Laaberga in sporocil, da se tamkajšnji schutzbundovi voda in so pripravljeni takoj izprazniti vse rove, ki so jih tam izkopal. Na Laaberg so takoj poslali višjega policijskega časnika, ki bo nadzirati izpraznjevanje. Ce se bo evakuacija v redu izvršila, se bodo po zaključeni kapitulaciji ustavile vse že pripravljene akcije vojske in policije v tem odsek.

Goethehof

Uradno poročajo, da so delavci, ki so se zadržali v kompleksu Goethehof, izprevideli, da je zastonj nadaljni odpor, ter so izobesili belo zastavo. V zvezi s tem se doznavata, da so kmalu po predaji tega kompleksa z Goethehošta spet počili

sireli. Vse kaže na to, da so veliki dunajski kompleksi občinskih stanovanj res razpolagali že odprej z nekaterimi napravnimi za primer državljanske vojne. Tako se je pokazalo, da so posamezni izmed teh kompleksov zvezani s seboj in s sosednimi deli mesta s podzemeljskimi hodnikami. Zdi se, da so uporniki po teh hodnikih dobivali pomoč in se zlagali s streličevom. Le tako se da n. pr. pojasniti, da so iz Karl-Marx-Hofa tudi po zavzetju prav tako streliči na policijo in vojake kakor prej.

Generalna direkcija avstrijskih zveznih železnic sporoča, da je železniški promet ponovno v vsem obsegu obnovljen.

Heimwehr prevzema občine

Dunaj, 15. febr. Ponoči je bila izvršena pred izrednim sodiščem druga obsoba nad poveljnikom gasilcev v Floridsdorfu Weisslom, ki je bil star 35 let in se je z 60 vojvodini branil dva dni proti napadom Heimwehra. Danes dopoldne pa je bila izrečena tretja smrtna obsoba proti 22 letnemu knjigovezu Kalabu.

Na povelje zvezne vlade je bila danes mestna uprava v Innsbrucku razrešena. Prav tako je bilo razrešenih na Zgornje Avstrijskem 64 občinskih uprav. Zupanska in odborniška mesta so se izročila članom Heimwehra.

„Velesile naj zasedejo Dunaj“

Zahteva senatorja Berenguerja in odgovor Italije

Rim, 15. februarja, b. »Giornale d'Italia« prinaša te-če važne informacije pariskega »L'émis» in »Joura«. Ta dva časopisa pišeta o namerah italijanske vlade z ozirom na krvave dogodke v Avstriji. Oba lista zatrjujeta, da je italijanska vladu pripravljena za vsak slučaj, ker ne želi, da bi bila iznenadena. Poskus socialistične državne udara smatra Italija za silno važen dogodek, ki bo v reševanju avstrijskega vprašanja igral odločilno vlogo. To je tudi mnenje »Tempo-vege« dopisnika iz Rima. Dopisnik »Joura« trdi, da se v italijanskem zunanjem ministrstvu priznava, da se v teh dneh vrši važno premikanje italijanskih čet na severu. Baže se pa ne ve, v kakem obsegu. Tukaj gre za podrobnejši načrt italijanskega generalnega štaba, ki je bil za ta slučaj avstrijskih notranjih nemirov izdelan že pred meseci. Trenutno premikanje italijanskih čet se sedaj vrši točno po tem načrtu. Armadni zbori v Bozenu in Trstu se očakujejo. Trdi se, da je število vseh čet podvojeno. Razen tega se zbira vojaščivo tudi v Padovi. Vse to se dela v največji tišini. V ministrstvih je vse pripravljeno delo že izvršeno. Nikjer se ne opaša nobena nerva.

V tej zvezi objavlja »Giornale d'Italia« danes tudi članek senatorja Berenguerja, ki je predsednik zunanjopolitičnega odbora v fra coskem senatu. Berenguer trdi, da sedaj Italija ne bo več oklevala in da bo brez nadaljnje zasedla Dunaj, ker so se ponesrečili vsi njeni posredovalni poskusi med Nemčijo in Avstrijo. Anglija v tem oziru ne kaže nobene prave odločnosti. Francija pa kaže za takšne rešitve mnogo več odločnosti. Francija je prepričana, da ob sedaj naprej v Avstriji ne bo več miru. Ce bo Nemčija še izsiljevala priključitev Avstrije — in to je umevno — potem je nujna skupna mednarodna akcija velesil, ki naj izvedejo okupacijo Dunaja. Mednarodne čete so na razpolago avstrijski vlad. Ce bo Dollfuss padel v tem uporu in državnem udaru, potem je okupacija Avstrije neizogibljiva. Vsemu temu daje »Giornale d'Italia« samo tale komentari: Ni nam bilo mogoče ugotoviti, če je to pisanje resnično. Hladnotvorno italijanske diplomacije pa je resnična in iskrena. Pravo razpoloženje italijanskega naroda pa se je tudi pokazalo ob prijaki konverziji

rent, ki jo je italijanska vladu nedavno izvršila. Ob tej priliki se je vidielo, da je vas italijanski narod hladnotvoren in miren in da gre z isto mlinostjo in hladnotvornojo vsem važnim mednarodnim dogodkom nasproti.

Nemci se pripravljajo

Berlin, 15. febr. AA. DNB poroča z Dunaja, da bo število vseh žrtv doseglo 1500. Nemški listi obširno komentirajo dogodek v Avstriji. Listi so mnenja, da bi mogel samo nacionalni socializem rešiti Avstrijo iz državljanske vojne. Nesposobnost avstrijske vlade je uprav tragična. Tako zvana zmaga dr. Dollfussa nad avstrijskim marksistom ne bo usvarita reda in mira, ki je tež državi toliko potreben. Nacionalni socialisti so v Avstriji najmočnejša stranka. Zdaj se nočejo vmešavati v sedanje dogodek, dobro vedo namreč, da bo še prišla njihova ura.

»Schlesische Zeitung« zahteva ljudsko glasovanje. Iako zvani avstrijski ljudi so le slepo orožje v rokah tuhijih, ki hočejo Avstriji vzeti njeni nemški obeležje, in jo prevoriti v področje političnih pustolovščin.

Minister Kroita o Avstriji

Praga, 15. febr. p. Na daneski seji zunanjega odbora je v odnosnosti dr. Beneša podal minister dr. Krota izjave glede potovanja dr. Beneša v London in Pariz. Nato se je dotaknil tudi položaja v Avstriji. Dejal je, da se Češkoslovaška ne bo vtičala v notranje zadavek svojih sosedov. Vesti, da bi Češkoslovaška interveniral, so fantastične in nemogoče. Isto velja tudi za Madjarsko. Ce bi se kakšna druga država vmešavala, še to ni povod za vmešavati Češkoslovaško. Češkoslovaška pa zaseduje pozorno vse izpremembne položaje pri sosedih. Meje Avstrije in njena neodvisnost so garantirane z ženskimi protokolom leta 1922, po kateri mora Avstrija braniti svojo neodvisnost. Možnost pa je dana, da se za njeno samostojnost zavzamejo vsi podpisniki omenjenega pakta in vkorakajo v Avstrijo, kar pa bi se zgodilo le po sporazumu vseh in po obvestilu Zvezne narodov.

Koroški deželni glavar noče odstopiti „Z volitvami sem prišel, z volitvami grem“

Neugheitsweltblatt« poroča, da je zvezni kancler Dollfuss brzjavno zahteval od koroškega deželnega glavarja Körnemeyerja, da poda ostavko in se umakne s svojega položaja. G. Körnemeyer, ki je prišel Landbunda in na glasu simpatizerja s hitlerjevcem, je lakonično odgovoril kanclerju, da je na

svoj sedanj položaj prišel potom volitev, torej po narodni volji in da ne vidi potrebe, zakaj bi se naš s tega položaja umaknil. List ob koncu te vesti pravi, da ne verjame, da bi g. Körnemeyer je došel na svojem doseganjem položaju v Celovcu.

:SLOVENEC, dne 16. februarja 1934.

Glas iz Prage:**„Delavci se niso uprli državi, ampak pohotni diktatorski manjšini“**

Praga, 15. febr. tg. Današnja »Prager Presse« objavlja uvodni članek o avstrijskih dogodkih, v katerem pravi med drugim: »Vsako nadaljevanje tega boja podaljuje tudi gorje avstrijskega ljudstva in koristi samo kupnevo sovražnik. Dollfussova »domovinska fronta« je nocoj razdelila velik proglaš na delavce, v katerem jih roti, nai vendar odnesejo in naj ne potiskajo novih žrtv v smrt. To zveni malo drugače, kot ti napovedi glasovi policijskih poročil, ki govorijo le o nezljomi, vli volji, unifiliti in streti marksistov in ki zmerjajo delavske bore, ki se niso uprli državi, ampak manjšini v državi, heimwehrovskemu fašizmu in njegovem diktatorski pohotu, za »zločince« in upornike proti javnemu redu. Domovinska fronta bi storila prav, če bi enak proglaš, ki ga je namenila delavskim borem, postal tudi heimwehrovskim tolpanom in njihovim voditeljem, ki si domislijo, da je njihova ura prišla, ne glede na trpljenje ljudstva in države. Oni so potreben takratna poziv holj kot pa delavski bore, ki so vedno bolj utrjeni v svoji veri, da se bo treba boriti do konca, do najhujšega konca.«

Proti časopisom

Danes je policija prišla v prostore tvrdke Goldmann, največje dunajske agencije za promet z listi in časopisi, ter zaplenila več število tuhij listov, ki so prinesli »netočne« vesti o dozdevnem zverinčku in divjaštu pri pobiranju delavske obrame. Z naredbo upravnika dunajske policije se do dne 19. februarja prepove poučna kolportaža vseh listov, ki izhajajo v Nemčiji in na Češkoslovaškem, izvzemši ilustrovane liste.

Zadnje poročilo: Borbe utihnilo...

Dunaj, 15. febr. Ob 22.30. TG. Nocoj je prvi večer, da na Dunaju nismo slišali več nobenega streljanja. V stečku mesta vlači kaka senca po ulicah, ki so že normalno razsvetljene. Hrebri delavskih borci so se umaknili iz mesta preko Donave in se nahajajo sedaj v močvirju okrog Lobsan.

Tudi iz Gornje Avstrije poročajo, da so vladne čete povsod zagospodarile, da je Litz popolnoma miren in da se zadnji schutzbundovi v Steyr udali. Nocoj so zapustili mesto Ebensee socialisti, ki so se junakovo držali do večernih ur. Heimwehr

je zasedel mesto. Prav tako poročajo, da se je vdalo 400 pristašev Kolomana Wallischia, ki je taboril v hribih blizu Brucka ob Muri. Delavski borce za demokracijo in ustavo so oddali orožje, njihov vodja pa je zbežal v smeri proti Jugoslaviji.

Vlada nadaljuje z razpuštivimi socialističnimi občinskim svetom in s konfiskacijo premoženja socialistične stranke in socialističnih strokovnih organizacij. Po zadnjih poročilih je Heimwehr in redna vojska utrpela okrog 800 mrtvih, toda po privatnih poročilih presega število vladnih žrtv 1500. Koliko je mrtvih v delavski vojski, ni mogoče ugotoviti.

Beneš v Parizu**Italija bi rada dobila mandat, da uredi avstrijske razmere!**

Pariz, 15. febr. AA. Češkoslovaški zunanjni minister dr. Beneš je prispol v Pariz iz Londona. V Prago se vrne v dveh dneh. Danes in jutri se se stane s predsednikom vlade Doumergueom in z zunanjim ministrom Barthourem.

Pariz, 15. febr. c. Dr. Beneš, ki je snoči prišel semkaj, bo verjetno nekaj dni ostal v Parizu. Danes je imel sestanek s francoskim zunanjim ministrom Barthourem in se z njim razgovarjal o razročenem in avstrijskem problemu. Razgovarjal

Nova ureditev čsl. valute

Praga, 15. febr. p. Danes je bila po daljšem času zoper seja češkega parlamента. Na tej seji se je predstavil s svojo novo vladno predsednikom Malypetrom. Prisotni ni bil edino le dr. Beneš, ki se mudi sedaj v Parizu. Vlada je parlamentu predložila zakonske predloge glede nove ureditive češke valute. Valutni predlogi vsebujejo 5 točk, med katerimi so najvažnejše:

1. Zlata vsebina češke krone se zniža za eno stotino, in sicer od sedanjih 44.58 miligramov na 37.15 miligramov. 2. Nadalje bo odstotek kritja, ki ga mora imeti češka Narodna banka za obtok bankovcev in obveznosti po vidu, znižan od sedanjih 35 na 25%. To je v smislu poročila svoječasnega odbora za zlato pri Zvezni narodu. Poleg tega mora Narodna banka imeti odstotek vse kritije samo v zlatu: 3. Dobiček, ki bo dosežen pri valorizaciji zlatega zaklada banke, bo prišel v korist države in se bo za to svoto zmanjšal državni dolg pri Narodni banki, predvsem oni dolg, ki je nastal ob prevz

Osvoboditev Srbije pred 130 leti

Spominski dan Karadjordjeve vstaje

Crni Jurij — Kara Djordje Petrović
pradeda kralja Aleksandra.

Jelena
žena Črnega Jurija, prababica kralja Aleksandra.

Ljubljana, 15. februarja.

Danes je bila na vseh šolah proslavljena občinstva tistega zgodovinskega dogodka, ko so Srbi pred 130 leti na današnji dan izbrali Crnega Jurija Petrovića za svojega vodjo in započeli krvav boj za svojo osvoboditev.

Na današnji dan pred 130 leti so se v Orašcu, sredi Šumadije, zbrali vodje srbskega naroda in si zaprisegli, da započno boj na življenje in smrt proti svojim stoljetnim tlačiteljem. Najlepše je označil ta dogodek Nj. Vel. kralj Aleksander lansko leto na današnji dan v vasi Orašcu, ko je ob blagoslavljaju spominske šole zbranim Šumadincem izrekel te besede o velikem namenu njihovih pradodov:

»V tem trenutku vaši pradedi niti slatili niso, da bo ta vstaja, kdo so jo s svojo odločitvijo započeli, tisti zgodovinski dogodek, pred katerim se bo streslo vse turško cesarstvo. Vendar so se dobro zavedali strahotne važnosti svojega početja in neizmerne resnosti svoje naloge. In zato so vsi čutili, da jim je potreben vodja, ki bi s svojo osebnostjo in odločnostjo vovezel v eno celoto to ne-pregledno morje šum in logov, ki so se po njihovih skritih jasah in lažih skrivali male in raztresene Šumadijske vasi, že polne maščevalcev, ne še zbranih v skupni polet in odkrito vstajo.

In narodni pravci, tu zbrani vaši pradedi, so izbrali za vodjo mojega pradeda Karadjordža-Petrovića, sina vašega kraja, zavedajoč se, da so v njegovi osebnosti in v njegovih preteklosti našli vse, kar jim je bilo potrebno.

S tem se je započel boj za veliko delo narodne osvoboditve in združitve, ki je trajal, včasih plameč, včasih tleč, od tega dne pa do najnovejših dni. *

Slavni vodja Crni Jurij je bil rojen v vasi Viševcu v Šumadiji 3. novembra 1752, a je bil zavrnaten umorjen 13. julija 1817 v vasi Radovanju, v jasenškem okraju. Karadjordževa rodovina se je

preselila v Viševce iz Vasojevičev v Crni gori. Jurijev ded Jovan je imel štiri brate, od katerih sta dva ostala v Vasojevičih, dva pa sta se preselila v Srbijo. Ded Jovan se je s sinovoma Mirkom in Petrom naselil v Viševcu, kjer je postal do svoje smrti. Sin Mirk je po očetovi smrti šel drugam. Jurijev oče Peter pa je postal doma in se oženil z Marijo iz Masloševa, katere je bila znana po svoji hrabrosti. Imela sta šest otrok, med katerimi je bil Jurij najstarejši. Ko je Peter umrl, se je drugič poročila s Petrom, s katerim se je preselila v Topolo. Tedaj je bil Jurij že 19 let star ter se kmalu oženil z Jeleno, hčerko jaseniškega kneza Nikole Jovanovića. Karadjordžev očim je bil ubit leta 1786. Vdova Marica je bila junaka ženska, ki je moško prenašala vse težave in skrbela za svoje otroke.

Jurij se je v mladih letih pečal z živinorejo. Ko je nekoč branil krdele svini pred objestnim Turkom, je Turka ubil in zbežal med hajduke. Leta 1786 pred rusko-turško in avstrijsko-turško vojno se je s svojo družino preselil v Srem in stopil v prostovoljsko čelo. A kmalu je zapustil prostovoljce ter se vrnil v Srbijo četovati. V vojni leta 1788 in 1789 se je v čeli stotnika Radiča Petrovića odlikoval s svojim junaštvtvom. Od leta 1791 do 1803 je živel mirno ter se pečal z živinsko kupčijo. Vendar se je udeležil bojev proti jančarjem v Vidinu, ki so tako kruto ravnali z ljudmi. Voditelji jančarjev, dahiye, so se zbalile novega uporniškega gibanja in so zato v drugi polovici januarja leta 1804 povzročili strahotno klanje srbskih knezov. V tem klanju je Crni Jurij unaško branil svojo glavo. To klanje je povzročilo strašno ogorčenje med ljudstvom.

Na narodnem zborovanju v Orašcu, v srcu Šumadije na pravoslavni praznik svete Sretenje (na praznik Marijinega obiskanja) leta 1804 je bilo sklenjeno, da se s Turki začne boj. In Crni Jurij je bil enodušno izvoljen za vodjo vstaje, ki je razbila sultanske vojske, tolkla pače in vezirje ter pretrsla temelje turškega cesarstva.

Glas mladine:

Naš strah in naše upanje

Ko je pred 20 leti poročal državnik in diplomati Isrowsky carju Nikolaju II. o nekem slovenskem pokretu v Sofiji, ga je te vprašal: »Koliko pa je tam bilo mladine?«

Ob važnem dogodku, ko zborujejo gospodarji in svetovalci, ko zaseda naša najboljša upravna institucija, da bi po zaslivanju delegatov iz vseh stanov in iz vseh krajev naše ožje domovine, našla najsrcenejšo in najprimernejšo pot gospodarjenja in upravljanja, pogrešamo nastop onih, o katerih pravi doba, da so najbolj prizadeti. Izmed mladinskih, strokovno-stanovskih organizacij je svojo dolžnost izvršila edino Organizacija diplomiranih tehnikov, ki je dan pred zasedanjem ban. sveta obvestila javnost na svoje brezposelne vrste in podala predlog. Potrebno bi bilo, da bi za take važne prilike storili svojo dolžnost tudi drugi prizadeti stanovi, kajti le tako bi bil zbran material, ki bi usmerjal v čisto druge razprave o mladinskem vprašanju. Tu prizadeta mladina ni storila svoje niti stanovske, niti državljanske dolžnosti, kajti ni samo dobro, da obveščamo o prilikah, nego je to dolžnost do države, reda in napredka.

Dalej je mladina dolžna opozoriti na krije, žaljive in nestvarne rebushe po časopisu, ki sicer načenjajo, a ki nikdar ne končajo s stvarnimi predlogi. Rebusi: »štam s mladino, štam z učitelji, štam z dekle, štam s kmetsko mladino — s svojimi bolnimi zaključki ubijajo upanje in z lažnjivim natoljevanjem: mladine je preveč, negativno vplivajo na moral, red in na zakone. Znano nam je, da državniki velikih formatov na povelje družijo ljudi, oznanjajo gesla: »imejmo več otrok, narod brez otrok je zapisan smrti itd. Vidimo, kako prisilno ustvarjajo družine, celice vsake morale in podlagu vsakega napredka; čujemo, kako se veselijo močnih rodov, ki bodo pohodili vse bojavljivice mnogo prej in bolj gotovo ko še tako ostro orože. Ali naj stavljamo takim geslom nasproti naše trditve: mladine je pri nas preveč?«

Neosnovana je tudi vedno ponujana stolnica, kriza in splošno pomanjkanje je vsemu vzrok. Ta navada je preveč pospolena in prenesna. Nasprotno lahko trdimo, da tam, kjer je kruh po 1 Din, kjer je mleko po 2 Din, kjer meso po 6 Din in kjer je vino po 3 Din, da tam še najbržje ne bo »splošnega zla«. Paganjsko ponavljam tudi trditve, da je pri nas slabo, ker so kahirale ameriške banke, da imamo pri nas 200 tehnikov brez namestitve, ker so padle delnice francoske firme in da bodo naši učitelji zaposleni, ko bo v Nemčiji spet prenehalna kriza. Kdor je le parkrat kosil izven naše domovine, ta pač dobro ve, da je Jugoslavija mnogo manj odvisna, kakor jo dejajo nekateri, in da bi pri nas ve bilo treba rezati kruha po tujih merah.

Kje je potem vzrok, da nas je mladih naenkrat »preveč«? Prepričani smo, da ne boste zavrnili naših domnevanih in smo prepričani, da bo le koristno, da povemo iz naših vrst ravno in brez rdečice, kajti nobena puška ne nese okrog oglja.

V neurejenih in nebrzanih letih najboljšem konjunkture je iztririla tudi vzgoja in se je usmerila po poti do eksistence brez dela. Ni se več vzgajalo radi potrebe, ampak je pot kazala h kategorijam, k dopustom, k poviskom, k nagradam, k pokojnini in k lepemu življenju sploh. Šole, ki smo jih postavili z najboljšim namenom, dvigniti stopnjo izobrazbe delavskemu in kmetskemu ljudstvu, so se izneverile. Pozabili smo tudi vzgajati. In kaj je bila posledica? Šole so namesto izobraženih delavcev začele proizvajati sam »vodilni personal, same šefice« in sama vodstva. Vse šole po mestih in v podeželju so postale pravi liki za vlivanje ljudi v mesta. Na zemlji in pri delu ostane le še soni, ki ni za študije. Od univerze pa dol v dveh razredov meščanske šole čake vse na »vodilna mesteca, če tudi bi ne škodilo, da bi kmek oral in znal kemijo ter, da bi vajenec klepal in znal sestavino materijala. Brez pretiravanja smo si vzgojili naenkrat same šefe in sedaj ni delavcev, da bi se jih poslužili. Verjetno je, da bi takega naraščanja šefov ne mogla zaposlit nobena doba, kajti tudi zahteve šefov imajo svoj konec, če ni podrejenih. So pa sistemi, ki vzgajajo tudi izobražene delavce in kmetske: Češkoslovaška, Holandska, Nizozemska, Nemčija in Francija imajo predvsem namen izobraziti ljudstvo, a ne vzgojiti šefov.

Pri tem stanju pa čujemo, da so potrebne še mnoge šole, da bi svogojiles in vzgajale. Ali ni potrebno pred tem ustavniti in regulirati dotok na šole in predvsem spremeniti možnosti udejstvovanja absolventov obstoječih šol. Drugo pa je bolj pereče. In vendar ne smemo iti niti mimo tega vprašanja. V dobi pisanega gospodarstva so zasedli mnogi mastna mesta in so zato priboljšek »prevezeli«, še kako nadzorstvo, da je bilo vsega dovolj. Ko so se hvala Bogu, razmere uredile, prizadeti niso čutili potrebe odstopiti dvojnih, trojnih, deseterih zasluzkov v korist mladim — doražajočim. Koliko imamo dvojnih zasluzkarjev samo pri nas in koliko takih, ki imajo po več služb, pa tudi take, ki imajo službo samo za zahavo, da se kri ne poleni. Kako enostavna, pravična in od vseh poštenih in zdravih ljudi pozdravljenja bi bila odredba, da se namesto dvojnih, trojnih in večkratnih zasluzkarjev zaposli 2000 novih moči in da se s tem ustavnovi 2000 novih družin, in da se s tem da dela 2000 obrtnikov itd. Ali je tu treba sploh še kaj premisliti?

To so glavni vzroki nezaposlene mladine, kajti kier plačuje en kmek, ne more biti 135 inkasantov, in kjer ima eden 10 mest, jih mora biti 9 gotovo brezposelnih.

Zasedanje banovinskega sveta zaključeno Uredba o obč. uslužbencih sprejeta

Ljubljana, 15. februar.

Danes dopoldne je bila zadnja seja letosnjega zasedanja banskega sveta.

Najprej je dr. Obersnel predlagal, naj se znesek 200.000 Din kot podpora bratovškim skladnicam ne vzame iz bednostnega skladu, na kar je bil pristal.

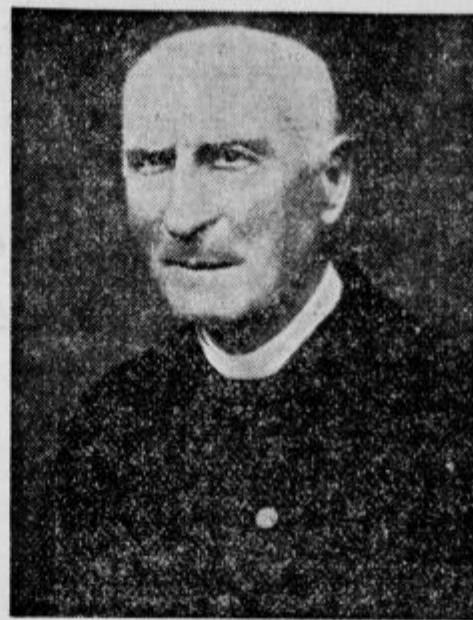
Banovinski svet je dalje obravnaval še druga poglavja uredbe o občinskih uslužbencih. Glavni predmet današnje debate je bilo starostno zavarovanje občinskih uslužbencov. Ban dr. Marušič je pojasnil, da se mora ustanoviti posebni pokojninski sklad, ker to doloka zakon o občinah, torej, da izgubi Pokojninski zavod občinske uslužbence.

Odklonjen je bil predlog, da vsi dosedanji občinski uslužbenci obdrže dosedanje pravice v celoti.

Biseromašnik † Jakob Cajnkar na zadnji poti

Sredašča, 13. februar.

Vse dni, ko je bilo izpostavljeno truplo pokojnega g. biseromašnika na mrtvaškem otru v tuk. župnišču, so verniki v množicah prihajali moliti za dušo pokojninkovo v jemati slovo od svojega dolgoletnega župnika. Mrtvaški spredel pa, ki se je razvila v ponedeljek, dne 12. 2. m., izpred župne cerkve na tukajšnje pokopališče, je bil živ dokaz ljubezni in spoštovanja, katero goji naše ljudstvo

do svojih dušnih pastirjev. Že zgodaj zjutraj so oživele središke ceste, množice so prihajale peš in na vozovih in se zgrinjale na obširnem prostoru pred župniščem in župno cerkvijo. Svoja določena mesta so zavzale različne korporacije kakor: osnovna šola z celokupnim učiteljskim zborom, občinski odbor z županom na čelu, Marijina družba, gasilske čete iz Sredašča in iz Obreža, Obrtno društvo, obrtna zadruga itd.

Točno ob pol 10 so se začeli žalni obrédi, katere je ob asistenci 30 gg. duhovnikov vodil prior križniškega reda vlč. g. Valerian Učak. V slovo je zapela pred hišo žalosti pod vodstvom ravn. g. Kosija šolske mladinske plesem: »Spmoladi vse se veseli,« nakar so krsto prenesli v župno cerkev, kamor je pokojnik skozi 40 dolih let svetega župnikovanja sleherni dan zahajal. Po kratkem, v srcu segajočem poslovilnem govoru je g. prior opravil žalno sv. mašo, nakar se je med turbonim sviranjem domače godbe razvila mogočen pogrebni spredel na farno pokopališče. Število onih, ki so spoštljivo spremljali pokojnega biseromašnika na zadnji poti, presegel tisoče in vendor se je vse izvršilo v najlepšem redu. Oh grubu je ganljivo zapel cerkv. pevski zbor »Človek glej« in zadnje besede so izrekli v slovo svojemu župniku: za občino župan Kolarč, za šolo upravitelj Najar, za KA, Stamberger, za Mar. družbo pa I. Pajek. Marsikatero oko se je orosilo, ko se je vsem skupaj zahvalil in prosil naj bi pokojnika ohranili v lepem spominu župnik Alt od Sv. Andreja v Slov. goricah.

— Ko se začno cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša naval krvi

Jugoslovanska knjigarna

pripomočka za postni čas nekaj primernih beril in premišljevanj:

Getzemani in Golgota. Premišljevanja in molitve v čast bridkemu trpljenju in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. Spisal Fr. Ks. Steržaj, vezano 30 Din.

Na poti v večnost. Spisal L. Pavlin. 12 Din, vezano 16 Din.

Od duše do duše. Pisma bogoljubnim ljudem. Po spisih P. Lipperja S. J. poslovenila D. Vodnik. 40 Din, vezano 45 Din.

Začetek in konec. 15 govorov o življenju našega življenja. Spisal dr. M. Opeka. 16 Din, vezano 26 Din.

Vstajenje duše. 15 govorov za prerod, govoril dr. M. Opeka. 28 Din, vezano 38 Din.

Zgodba o človeku. 20 govorov za smer življenja, govoril dr. M. Opeka. 28 Din, vezano 38 Din.

Memento homo. 15 govorov o molitvi, delu in misli na smrt, napisal dr. M. Opeka. 22 Din, vezano 32 Din.

Odrešenje. 7 govorov o Jezusovem trpljenju. Govoril dr. M. Opeka. 12 Din, vezano 22 Din.

Osem blagov in ali nauk o srečnem življenju. Napisal Ant. Kržič. 16 Din.

Zvezdice in cvetlice. Knjiga hvaležnosti. Spisal Ant. Kržič. Kratka poglavja o krščanski hvaležnosti. 25 Din.

inkasantov, in kjer ima eden 10 mest, jih mora biti 9 gotovo brezposelnih.

Če tudi vi tako mislite, zakaj odlažate in zakaj pusitate, da mladina vse to gleda in se v tej sferi po svoje vzgaja. tista mladina, ki bo stala na čelu, ko bo treba braniti zgodovino in polja naše lepe domovine.

A. K.

Uredba je bila nato sprejeta soglasno, le pri nekaterih členih so bili trije glasovi proti.

Stan Vidmar je v imenu odsaka poročal o KDE. V tem kratkem času ni bilo mogoče dobiti točne slike o gospodarstvu, vendar pa so včas ugodi. Predlagal, naj bi člani odsaka Birov, Lovšin in Vidmar temelito pregledali v teku leta vse gospodarstvo KDE. Predlog je bil sprejet.

Nato se je dr. Sajovic v imenu članov banovinskega sveta zahvalil g. banu za spremno in širokog

Ljubljanske vesti:**Akademika mladina za vseučiliško knjižnico**

Ljubljana, 15. februarja.

Letošnje leto je začela naša akademika mladina z izredno živahnim delovanjem za zgradbo vseučiliške knjižnice v Ljubljani. Zainteresala je po časopisu najprej širšo javnost, zlasti vse naše vidne javne delavce, dalje mestno občino, banovino in parlamentarno zastopstvo. Vidni uspehi so se že pokazali v sklepih mestne občine, ki se je izjavila, da brezplačno odstopi zemljišče nekdanjega knežjega dvorca in v sklepku banovinskog sveta, da vnesе postavko v proračun v znesku 200.000 Din, sam pa je zbral 10.000 Din za kamen bazu dr. Marušiča. Na pobudo akademika mladine so tudi senatorji iz Slovenije, kakor znano, že podprli s primerno resolucijo to hvalljeno idealno akcijo.

Akademika mladina pa se je odločila, da intervenerja pri najvišjih mestih za zgradbo vseučiliške knjižnice. Akademika mladina, ki si je v ta namen izbrala posebni odbor, je zbrala v

zadnjih tednih obsežen material o vseučiliški knjižnici. Predvsem razpolagajo akademiki z obsežnimi podatki o sedanjih študijski knjižnicni, s historijatom te ustanove in s podatki z univerze. Zanimive so tudi fotografije, ki nazorno ilustrirajo doseganje razmere v študijski knjižnici. Ves ta material je akademika mladina zbrala, nalaže zato, da ga predloži pristojnim osebam in jih spriča o nujni potrebi, da se zgradba vseučiliške knjižnice v Ljubljani čimprej ureši.

Nocjoj odpotuje štiričlanska deputacija akademika mladine v Belograd. In deputaciji so: Petre, Lampret, Vogelnik in Turnšek. Deputacija bo obiskala najvišja mesta ter minstre, tako finančne, prosvetne in oba ministra Slovene, obenem pa tudi razne druge politične in odločjujoče osebnosti v Belgradu.

Naši vrli akademiki mladini, ki se tako požrtvovalno trudi in biše težek boj za vseučiliško knjižnico, želimo, da se iz Belgrada ne vrne praznih rok.

Zaloigra čevljarskega mojstra

Ljubljana, dne 15. februarja.

Med stanove, ki največ v sedanji krizi trpe, je zasezel brez lastne krivide v zadnjih letih stan čevljarskih obrtnikov. V Ljubljani zadnje čase skoraj ni samostojnega čevljarskega rokodelca, ki bi se mogel preživljati z lastnim ročnim delom. Čevljarski mojstrov in čevljarskega delavstva se polašča obup. Enega teh obupancev so včeraj potegnili mrtvega iz Save v bližini Stornovega kopališča. Bil je to v Ljubljani zelo znani 72 let star čevljarski mojster Jože Breskvar iz Fügnerjeve ulice 10.

Breskvar je na stara leta pričel pešati vid. Čimdalje bolj je bil onemogoč za delo, hčemur se je pridružila še splošna kriza čevljarske obrti. Zaščitka stari obubožani obrtnik, ki je bil svoj čas med prebivalstvom precej priljubljen, ni imel. Vse to ga je silno potrio, da se je odločil za samoumor. Včeraj dopoldne so ga še videli piti črno kavo pri Prešernu. Okoli poldne pa so ga že našli utopljenega v Savi. Včeraj je prejel načelnik Čevljarske zadruge g. Jernej Perdan na Vidovdanski cesti daljše pismo, v katerem Breskvar pojasnjuje, zakaj se je odločil za ta korak.

Breskvar zadnje čase ni mogel plačevati najmenine ter je bil deložiran. Vse svoje orodje in blago, kolikor mu ga je ostalo, je dal spraviti pri Perdanu. V pismu prosi Breskvar Perdana, naj izplača njegovi sestri znesek 300 Din, orodje pa naj si obdrži. To pismo je sedaj Perdan izročil ljubljanski policiji.

Truplo pokojnega Jožeta Breskvarja so že včeraj prepelejali na pokopališče pri Sv. Juriju v Stožicah, kjer bo jutri pokopano.

Pokojni Jože Breskvar se je svojčas zelo agilno udeleževal političnega življenja. Začetnik socialističnega gibanja med Slovensci čeleznikar ga je navdušil za ideje tedanje avstrijske socialne demokracije. Z že pokojnim svojim stanovskim tovarišem Kordeličem in drugimi je bil med ustanovitelji bivše jugoslovanske socialno-demokratske stranke, ki je imela svoj sedež v Ljubljani. Za svojo stranko je bil vnet agitator. Zanimivo je ob tej priliki vedeti, da je bila nekdajna mestna policija v Ljubljani o prvotnem ilegalnem delovanju socialno-demokratske stranke prav dobro pončena. Profesor dr. Prijatelj pripoveduje v svojih spisih, kako je vodja mestne police pokojni nadkomisar Robida pred približno 35. leti nadzoroval gibanje Breskvarja in njegovih tovarišev. Med njimi je bil namreč tudi neki drugi čevljarski mojster, ki je stalno donašal Robidi pismena poročila o tem, kaj so Kordelič, Breskvar in drugi na sestankih govorili. Ta pisma je ovdan puščal v zlepnu na Cojzovu cesto, drug dan pa je prišel prav tja po groš (10 vinarjev), kolikor je bila dogovorjena nagrada za vsako poročilo. Breskvar in tovariši so šele mnogo pozneje zvedeli, kdo jih je ovajal. To je bilo že tedaj, ko je bila socialno-demokratska stranka v razsulu. Breskvarju ni bilo dano, da bi doživel uresničenje svojih idealov, v katere je pošteno mislil. Doživel je zato socialno-demokratskih idej, obenem pa je doživel in občutil na lastni koži še nekaj drugega, v kar je prav trdno verjel: namreč v propast male obrti pod silno konkurenco industrije.

Nova slovenska zgodbina

Milko Kos, Zgodovina slovencev od naselitve do reformacije. Založila Jugoslavenska knjigarna v Ljubljani (Kosmos).

»Znanstvene zgodovine Slovencev« — je moral pred leti konstatirati L. Hauptman v Narodni Enciklopediji. Zasluga Grudnova Zgodovina slovenskega naroda z Malovim nadaljevanjem je predvsem poljudno, najširšim slojem namenjeno delo; ker izhaja že nad dve desetletji, je v prvih tvezkih kolikor zastarelo in izobraženo občinstvo, zlasti akademika mladina, je težko pogrešalo bolj strnjene, sodobnimi znanstvenimi zahtevami odgovarjajoče slovenske zgodovine, ki bi bila opremljena tudi z bibliografijo. To občutno vrzel bo sedaj izpolnila M. Kosova »Zgodovina a Slovencev v treh zvezkih«, katerih prvi »Od naselitve do reformacije« je pravkar sijajno opremljen izšel v zbirki Kosmos (256 str., od tega 16 strani bibliografije, 32 prilog s slikami in 7 zemljovidov, od teh 4 kot posebne priloge).

Njen avtor, profesor zgodovine srednjega veka in slovenske zgodovine na naši univerzi, je kot nadaljevalec očetovega dela v izdajanju Gradiva za zgodovino Slovencev in temeljiti raziskovalce naše preteklosti gotovo najbolj poklican, da nam napiše novo zgodovino. Kaj prvi zvezek, čigar tvarina je pri zapletenih teritorijalnih in dinastičnih razmerah naših dežel v srednjem veku v mnogem pogledu malo hvaležna, se je avtorju dobro posrečil in bo za bravca marsikje pravo odkritje.

V prvem delu nam poda kratek geopolitičen pregled slovenskega ozemlja ter sliko prazgodovinske in rimske dobe. Od naselitve do madžarskih navalov sega drugi del, kjer beremo o germanaskih narodih, ki so ob zatonu antike hodili preko naših tal, o prihodu Slovencev pod Obri in njihovi naselitvi. Zanimivo je pisatevje mnenje o razmerju med Sloveni in Obri, o čemer se je že toliko pisalo, zlasti pa obsežno

poglavlje (ponazorjeno s kartou) o obsegu in smehu prve poselitve, ki se končuje z žalostno ugotovitvijo, da smo v enem tisočletju izgubili približno dve tretjini ozemlja! Nato beremo o državi karantanskih Slovencev ter o njihovi politični in verski priključitvi na zapad. Pokristjanjenje Slovencev se ni vrnilo po smernicah frankovske države, ampak v smislu irskih tradicij salzburgske škole Virgilja in slblage metode irske cerkve so bile prejkonane med drugim vzrok, da so Slovenci krščanstvu le primeroma slabu upirali (p. 61). Frankovska ekspanzija za Karla Velikega je prinesla zedinjenje slovenske zemlje pod Franki, z uničenjem obrisne moči pa je Panonija v 9. stoletju postala središče slovenskih političnih gibanj.

Tretji del knjige obravnava »dobo velikega nemškega političnega v kolonizacijskega osvajanja Madžarske«, navel se je ustavil ob gorati Karantaniji v zaledju tehnos naslonjeni na Bavarsko, in tako postane Bavarska nosilka protimadžarske ofenzive in z njo zdrženega novega vala germanizacije med Slovenci. Njena oblast seže v Furlanijo in Istro, od tam pa gor do Donave se uredi vrsta mejnih grofij, ki naj zavarujejo moje nemške države proti Ogrski. Ta ureditev je postala za Slovence usodna. Odločila je od nas Hrvate in Prekmurske Slovence, nas same pa razbila na kesnješ Kranjce, Košice, Štajerske itd. Ker je bila v strahu pred premočnimi vojvodi že L. 976 Karantanija ločena od Bavarške, bi se bila morda le razvila iz nje nekaj zalednjena Slovenija, da ji ni že kmalu po L. 1000 nemški kralji odvzel njene krajine in jih naravnost sebi podredili. Odslej zagospodruje naši zemlji druga za drugo nemške rodbine, utrijevale v škodo krono svojo oblast, pri čemer jim koristi zlasti tudi investiturni spor in kmalu se začeno ti novi dinastični boriti med seboj za premor. Posledice tega političnega razvoja je intenzivna germanizacija naše zemlje, zlasti Koroške in Štajerske.

»Borba za politično prevlado nad slovensko zemljou« je vsebina četrtega dela. Najprej se je razvila dinastična oblast na Štajers-

Mariborske vesti:**10kratna pot okrog sveta in še več**

Maribor, 15. februar.

Na zadnji seji ravnateljstva MP se je obravnavalo vprašanje mestnega avtobusnega podjetja ter se je pri tem iznešla zanimiva statistika o prevoženem številu potnikov in kilometrov v minulem letu. — Po njej so napravili mariborski mestni avtobusi v enem letu 463.000 kilometrov — več kot desetkratno pot okoli zemlje. Napram letu 1932 pa je vozni promet vseeno znašal v dolžini 80.000 km. Opustile oziroma reducirale so se nekatere podeželske proge, na katerih je prej avtobus obratoval vsak dan, na nekaj voženjih tedenško. Na vseh mesinah in podeželskih avtobusnih progah se je prevožilo tekom enega leta 830.000 potnikov. Od tega na mestnih progah 629.000, na podeželskih 150.000 in na Mariborskem otoku 51.000. Tudi osebni promet je načrtan predlan značilno nazadoval. Od podeželskih prog izkazuje največ

potnikov ter je tudi najrentabilnejša celjska proga. V mestu pa se je prevožilo največ ljudi na progah, sledi proga dve, nato pa avtobus na Pobrežje. Obravnaval se je nadalje tudi finančni doprino teh prog ter se je ugotovilo, da bi bilo podjetje aktivno, če ne bi zastareli vozni park zahteval vedno novih investicij. Povečanje donosa bi bilo možno dosegči edinole z povečanem frekvenco, kar pa je mogoče dosegči z popotovanjem znižanjem prevozne cene. Zlasti bi bilo srednje potrebovano izvesti na kratkih podeželskih progah, ki so doslej uspešno konkuriše z železnico, radi znižanja prevozne tarife na železnici pa jih slednja zpopotovanje potnika. Še večji opasnost predstavlja predvideno povisjanje prevozne davčine od 10% na 15%. Mestno avtobusno podjetje bi bilo s tem obremenjeno za najmanj 150.000 letnih novih bremen, kar bi pač težko preneslo.

se je potem hitro razvijala dalje, posebej je vmes se stražnik, ki je obojico dvojnogib dihanje aretilar ter odgnal. Na policiji so jima izpraznila vester ugotovili, da so dobili dva že dolgo iskana kurja tatova v past. Prodala sta ukradene kokoši kar na trgu, kakor da so njuna prava last. Obrašča je izročena sodišču.

■ **Vetrinjska ulica zaprtia.** Včeraj in danes bo Vetrinjska ulica radi priklopa kanalske naprave iz ulice Ob jarku med Jurčevevo ulico in Glavnim trgom za ves prevozni promet zaprtia. Avtobusi in vozila vozijo po Kopališki in Tattenbachovi v smeri od mosta ter po Frančiškanski v smeri proti mostu.

■ **Tast in zet.** Pred malim senatom se je včeraj zagonjalo 67 letnega posestnika iz Osake Matija Žnidarja. Obstoječi je bil, da je hudo poškodoval lastnega zeta Alojza Peklarja, katerega je zabolel parkrat z nožem v levo roko, da mu je sedaj trajno poohabljen, ker mu je prezreal živčec. Dne 6. avgusta lanskega leta se je Peklar nekaj sprekral s svojo ženo, ker je bil vjenčen. Spor se je potem prenesel med zeta in tasta ter sta si skočila v lase. Peklar je tasta parkrat udaril z roko, slednji pa je stekel v kuhinjo ter se oboril z dolgim nožem in navalil na zeta. Peklar se je skušal braniti z drogom, tast pa je prebrisan na padel: vrgel je zetu najprej peska v oči, da ni nicesar videl, nato ga je pa obdelal z nožem. Obsojen je bil na 6 mesecev atrogatega zapora.

Ptuji

Promocija. Na graški univerzi je bil dne 10. t. m. promoviran za doktorka vsega zdravilstva g. Lojze Toplak iz Sv. Urbana pri Ptaju. Iskreno čestitamo!

Poročo. V cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuju so se poročili v nedeljo sledenje pari: hlapec Andrej Žižek in delavka Terezija Rus, ključavnica Franc Ramšak in tovarniška delavka Marija Golob, posestnički sin Janez Krajncišč in dekla Marija Lesnik. Bilo srečno!

Pekovska zadruga v Ptuju. Poročilo o obemben zboru, ki smo ga obavili v sredo, izpopolnimo v toliko in to radi tiskovne potomce s sledenjem: Proračun za tekočo leto predvideva 12.000 Din (in ne 1200 Din) dohodkov in 11.080 (in ne 1080 Din) izdatkov.

Neznanici so vlovali v podstrešje posestnega Antonija Pihler v Krčevinah pri Vurbergu in odnesli skoraj 80 kg slanine, meso, usnje in obleko, v skupni vrednosti 2000 Din.

Jesenice

Savski sejem sv. Valentina je bil izredno dobro obiskan, k čemur je pripomoglo krasno zimsko vreme. Od blizu in daleč so prišli verniki, ki so ob deželi savško cerkev napolnili, da je bila naravnost gnečja. Tudi sejemarjev je bilo precej, najbolj živčina pa je ta dan kupčija s kožami. Kupcev pa ni bilo preveč. Smo pa na koncu predposta in veselice ter zabave stanejo mnogo denarčkov, za sejem pa potem nič več ne ostane.

Mestno županstvo je zadnjo nedeljo ponovno in zadnjico opomnilo prebivalstvo na prijavljjanje, oz. odjavljvanje oseb po odgovornih hišnih upraviteljih ali lastnikih. Pripomnili je tudi, da se ima javiti vsaka spremembu stanovanja, pa naj se stranka izseli ali vseli v občini sami, ali pa izven nje. Vsakdo je dolžan prijaviti stranko tudi, ako le eno noč prenočuje, pa nai si bo to sorodnik ali doldorki. Posledice neupoštevanja tega opozorila so zelo neprijetne, kajti § 30 ciurane uredbe predvideva kazen 500 Din ali 10 dni zapora. Iškani formulari se dobre na prijavnem uradu mestne občine. Ako je stranka inozemska, jo je treba prijaviti v 12 urah, sicer pa se mora vsaka prijava izvršiti v 24 urah.

Z lastno spremnostjo in luksemburško pomočjo si dobre skoro polovico slovenske zemlje in groze, zato pre Austriji pot na morje in Balkan. Nemadna smrt zadnjega Celjana odstrani to nevarnost. Habsburžani se polaste celjske dediščine in nadaljujejo z osvajanjem naše zemlje. Na svojčas aktualno vprašanje o nekaki jugoslovanski politiki Celjanov odgovarja avtor, da je bilo težje politike Ulricha II. na Ogrskem in ne južno na Drave in Donev. V Ogrskem pa je prislonjeno Srbijo, Hrvatsko in slovenski deželami bi bil sicer združen velik del Jugoslovjan in dane možnosti za postanek večje državne tvorbe na Jugoslovanskem ozemlju. »Toda to nas vodi v preročevanje, ki se jim moram kot zgodovinar izogniti« (p. 220).

Boj za celjsko dediščino je pa le uvod novim vojnah, kakršnih slovenske zemlje že stotečja ni poznala. »Za bojem Vitovec pride kmalu tudi zropanje Turčije, kmetički stan propade in posledica je krvavi punt. Petnajsto stoletje je v slovenski zgodovini doba velikih križ. Politična kriza je skorji uničila habsburško oblast pri nas, socijalna in gospodarska kriza je izpodkopal tri glavne stebre srednjeveške družbe, kmeta, meščana in plemiča, vojne pa povzročile neizmerno materielno in moralno škodo. Pod pritiskom vseh teh križ se pojavijo prvi znaki slovenske aktivnosti: upor koroških kmetov leta 1478, ki mu sledi še večji upor v zlasti novo versko gibanje, reformacija, ki je dala slovensko knjigo in otvorila novo dobo zgodovine Slovenije.«

Ves križev pot našega rodu do tega velikega trenotka, ko smo s knjigo v roki kot narod stopili v ljubljansko družbo, nam popisuje Kosova knjiga. Z ljubljansko in obenem objektivno pravega znanstvenika, ki zaimlje nele politične homatije in bolesne vlike, ampak zlasti tudi socialni in gospodarski red, cerkev in duhovno življenje. Tako bo knjiga vsakemu Slovenu neizčrpna zakladnica, iz katere bo zajemal eno nepotreb

Občinske volitve v Predosljah

Upravno sodišče v Celju je izdalo pod Stev. A 40/33 6, tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. okt. 1933 vrstile v občini Predosje, srez kranjski, se je v volivnem imeniku vpisani Lokar Ivan v Primskovem, dne 19. oktobra 1933 torej v odprtrem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50. zakona o občinah in nejavni seji odločilo:

Pritožba se zavrne.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi.

Pritožitelj trdi, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledete nepravilnosti:

1. da sta nosilec nasprotnne liste Zabret Ivan in Zabret Joško obljubljala splošno vsem volilcem, da jih zaposlijo v tovarni, če bodo volili njihovo listo.

2. da sta ista po svojem štefetu dajala nagrado po 10 Din volilcem zato, da bi volili njihovo listo, med drugimi Žirovniku Antonu, Štefanu Valentinu, Završniku Francetu in Davču I.

3. da je Likozar Ivan obljubil Lovrencu Žanu in Pogačniku Luki eno oblike, Završniku Francu pa je izročil ene hlače, če voli listo Zabreta Ivana.

4. da so nasprotniki volilcem dajali pijačo, zato da bi volili listo Zabreta.

5. da so imeli na dan volitev agitacijske pišarne v župnišču na Primskovem.

6. da je Zabret Alojzij nesel članke v italijanske časopise.

7. da so kandidati na Zabretovi listi znani soudeleženci šenčurskih dogodkov, nasproti so-kolstu, da so med njimi nezanesljivi ljudje (Janko Fran), komunisti (Krš Ivan) in punkti (Zupan Ivan, Nadišar).

Upravno sodišče ni moglo ugoditi iz teh-le razlogov pritožbi:

Ad 1–5. V predmetnem slučaju v pritožbi ni navedena nobena nepravilnost v samem volitvenem postopku. Razlog za razveljavljanje morejo biti po § 50. zakona o občinah samo nepravilnosti uradnega volilnega postopka. Volilna agitacija ni sestavni del uradnega volilnega postopka. Zato ne morejo biti celo kaznjiva dejanja, storjena v volilni agitaciji, zadosten razlog za razveljavljanje volitev.

Ad 6. in 7. Te trditve je pritožitelj navedel v svoji vlogi dne 25. oktobra 1933, ki je bila predložena potom občine Predosje upravnemu sodišču šele dne 27. okt. 1933, torej po pretekli osemdnevnega roka, ki je po § 50. zakona o občinah prepisana za vlaganje pritožbe. Na take prepozno vloženje navedbe pa se upravnemu sodišču ni treba ozirati. Sicer pa tudi v tej vlogi zatrjevana dejanja niso takia, ki bi mogla vplivati na izid volitev.

Radi navedenih razlogov je upravno sodišče odločilo, kakor je zgoraj navedeno.

Celje, dne 16. decembra 1934.

Kaj pravite?

Saj je bilo vsekdar kaj takega, kar ni, da bi kvalificirali. Pa so stopili možje skupaj in zamodrovali: To ni dobro; treba drugade! Pa je pomagalo. — Vsele množiče se nereditnosti in nereditnosti se je danes nasestila že nekakša otopenost tudi med vrste dobromisličnih, ki bi radi odpovedali vsaj to, kar kvarci mladostni del naše javnosti. Zgatnili bi se pač, če bi upali, da ne bo šlo mimo gluhih ušes.

Koko boli, če še celo na slušalku udarjajo neestetske poperke in slvari, ki o njih moramo reči: Kaj pa je vas treba biti! Koliko zmelenost pojmov, če vabijo po tem potu: »Obiskajoči ples, da podprete idealno mladino!« — Kako bode v srce, ko se s prenosom s javnega pozorišta ponavljajo bučen smeh mlade publike, ki se nastaja ob opolzkih opazkah, prizornih nomiganjih in drugih šegetljivih udarjnicah, kakor so nanizane n. pr. v opereti vpravljivti z naslovom »Ples v Savoju«. Kje je tu kaj blazivosti, vzgojnega, poučnega ali kaj takega, kar bi abujalo plemenito veselje!

Pa toliko gorovimo o vzgoji in idealnem stremljenju, ki bi moralno bili smoter javnih ustanov.

Ce se kljub neprilikam opognujmo n. pr. skrbni starši, ko hočejo zaščititi svoje otroke, in pozivajo na pomoč, sa po vse to notisne in lepotiča, Liubljana pa umazana teče naprej in jutri zopet beremo sneže novice, ki vržejo senco na to, kar je bilo...

Velik požar v Mostaru

Te dni ponoči je začelo goreti v Mostaru v hišah, ki so last mestnega podžupana in v katerih je nastanjenih nekaj rudarskih družin. K sreči so bili gasilci zelo hitro na mestu in ker so v bližini trije hidrantni, je uspelo gasilcem, da so resili dve hiši od starih, ki so bile v plamenih. Ena je zgorela popolnoma, druga pa se je porušila pri lokalizaciji požara. Požar je podtaknila 17-letna hčerka rudarja Angelika Krajine. Ta je bladnokrvno priznala svoje dejanje in izjavila, da je podtaknila požar zaradi tega, da bi se rešila svoje neumne družine. Zvezter je s svojim sedmim bratom čistila oblike z bencinom. Ostalo ji je v steklencih še okrog pol litra bencina, katerega je posila po senu, ki so ga imeli v hlevu. Angelik je pred leti ugrizel stekel pes in se tedaj ni do konca pozdravila. Pozneje je poskusila samomor s skokom v Neretvo, pa so jo pravofascisti rešili. Pred tremi dnevi se je preoblekel v muslimansko obliko in poskusila pobegniti v Metkovič, pa so jo na postaji prijeli in jo za en dan zaprli. Ko je prestala kazeni, je dejala, da ljubi avanture in da bo koga ubila, ali pa kaj začgal, da bo življenje zanimalivejše.

— Telesno zaprtje, slaba prebava, ne-normalni razkroj in gniloba v črevih, prevelika množina kisline v želodčnem soku, nečista koža na obrazu, na hrbitu in prsih, tvori, mnogi katari ustne sluznice izčinejo prav kmalu z rabo naravne »Franz-Josef«-grenčice. Stevilni zdravnički in profesorji »Franz-Josef« vodo že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov uporabljajo z ugodnim uspehom.

Gorel je, pa si ni mogel pomagati

Iz Bihača poročajo: Milnar Božič v vasi Oblaj je šel v svoj milin. Zvezter, ko se je spravil spati, je začal v velikem luncu oglje, da bi ga ponoči ne zeblo. Lones je postavil poleg klopi, na kateri je zaspal. Iz oglja se je razvijal monoksid, ki je Božiča popolnoma omamil. Ko se je oglje razgorelo, je ogenj dosegel klop in nesrečni Božič je začel goret. V tem času je šel mimo milina neki sosed, ki je začutil iz milina sunrad in dim. Vrtl je vrata in našel Božiča v plamenih. Hitro je pogasil ogenj in poklicno kmete, ki so Božiča prepeljali v bolnišnico. Njegove opekljene so tako strašne, da ni nobenega upanja, da bi ostal živ.

Nasilna razbojnica

V Sladaju pri Despotovcu sta dva maskirana in do zob oborožena razbojnica vdrila ob 11 počni v hišo kmeta Živkovića, ki je zaposlen v bližnjem premogokopu. V hiši sta našla razbojnike samo Živkovičeva ženo Živanu in zahtevala od nje, da jima izroči denar. Žena ni hotela, zato sta jo razbojniki začela strašno mučiti. Vsa onemogla od hudič bolečin je Žena izročila razbojnikeoma 3500 dinarjev, ker sta pa bila prepričana, da je v hiši še več denarja, sta jo še naprej mučila. Žena pa na noben način ni hotela povrediti, kie je denar, marveč se je spustila z razbojnikeoma v boj. Ceprav maskirana sta se zložinca bala, da ju je Žena spoznala, zato sta sklenila, da jo ubijeta. Ubogo Ženo sta zvezala, ji zamašila usta, da ne bi klicala na pomoč in jo vleka dva kilometra daleč iz vasi. Ko sta se ustavila, da bi Ženo ubila, so ju zapazili občinski stražniki, nakar sta razbojniki pobegnili. Ceprav je bilo temno so stražniki spoznali roparje in orožniki so ju kmalu pribili. Priznala sta še razno druge tativne in razbojništvo ter izdala svoje pomagače, celo razbojniško družbo.

Koledar

Petak, 16. februarja: Onerim, škof mučenec; Agaton, papež; Julijana, devica mučenica.

Novi grobovi

+ V Trstu je umrla preteklo sredo zvečer gospa Ivana Osana, mati profesorja hum. gimnazije g. Josipa Osane. Blaga pokojnica je bila vzdor krščanske matere. Veliko dobrega je storila v Trstu bivojčin slovenskim dijakom in služnjakinjam. Njeni blago, zato srce je vsakogar vzbujilo, kdor se ji je približal. Dočakala je častitljivo starost 80 let, a je še prekmala odšla od nas. Pokoj njeni plemeniti duši! Žalujočim naše globoko sožalj!

+ V Ljubljani je včeraj umrl gosp. Anton Vlajavec, posestnik in gostilničar. Pogreb bo v soboto ob 4 poroldne izpred mrtvica Splošne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Krizu. Naj v miru počiva! Žalujočim naše iskreno sožalje!

Ostale vesti

— Postni govor v radiju. Vse nedelje v postni bodo v radiju postni govorji. Začenjali se bodo nekaj minut pred 9. Govoril bo stolni kanonik dr. Mih. Opeka o skrivenostih križa.

Maribor

in Ljudska univerza. Danes v petek, dne 16. februarja priredita naša domača priljubljena pevca gdč. Vedralova in g. Živko skupno z odličnim pianistom g. Lipovškom iz Ljubljane večer »slovenske pesmi«. Na sporednu je mnogo biserov slovenske glasbene umetnosti.

Celje

— Pevsko društvo »Celjski zvon« poje v drugem delu svojega koncerta »Jeftejevo prizdroj«, skladbo P. H. Sattnerja, komponirane za zbor, soli in orkester. Skupno nastopi pri koncertu okrog 100 pevcev in godbenikov. Kot solisti sodelujeta gdč. Heda Berglezova in g. Jožef Likovič, gojenec ljubljanskega konservatorija, ki goji svoj dramatičen bariton v Hubadovi mojstrski šoli. Ne zamudite redke prilike in posjetite koncert, ki bo prvoroden pevski dogodek. Da ne bo navala pri blagajni, si nabavite vstopnice že v predprodaji. Zunanj udeleženci si lahko rezervirate na kratko z dopisnico na naslov: J. Močan, Celje. Vodnikova ulica št. 2. e Skupna vaja z orkestrom za Jeftejevo prizdroj po radi tehničnih zaprek v nedeljo dopoldan ob 11 v dvorani Ljudske posojilnice in ne v petek, kot je bilo prvotno domenjeno. — Pevovodja.

c Seja SK Jugoslavije bo danes ob 8 zvečer v Domu.

Drugi kraji

Vič. Društveni dom Glinice. Drevi ob 8 prosvetni večer, na katerem predava g. prof. Janko Mlakar: »Sem in tja po Sredozemskem morju.«

Ljutomer. V nedeljo dne 18. t. m. vpravljajo fantje in dekleta naše Ljudske čitalnice Lavtižarjevo

— 30. Letnico katehetskega društva v Sarajevu so praznovali te dni. Na slavnosti sta govorila vrhobanski nadškof dr. Josip Stadler.

Pomočna pošta Prevorje je s 1. febr. t. l. dobila dnevno poštno zvezo, pa ne s pošto Pilštan, ampak s pošto Slinica pri Celju. To je velik napredok za občane bivše občine Prevorje in tamošnje urade, ker je pomočna pošta Prevorje, katera že nad 30 let postuje, imela dosedaj tedensko samo dvakratno zvezo z nadzorno pošto.

— »Stalež solatva in učiteljstva ter prosvetnih ustanov v dravski banovini« po stanju 1. januarja 1934 izda tekem meseca marca Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani. Stalež bo vseboval poleg vseh šol v banovini tudi razne krajevine in osebne podatke, imena občinskih in cerkev predstojnikov, dajte vse obstoječa društva (nacionalna, kulturna, socialna, gospodarska) in ustanove na se-dežu šole. V knjigi bodo označeni pogoji za sprejem v posamezne vrste šol in kakšna kvalifikacija si približi absolventi posameznih tipov šol. Poleg običajnih osebnih podatkov učiteljstva, bo vseboval Stalež tudi podatke, ki bodo s pridom služili raznim gospodarskim zavodom in trgovskim tvrdkam. Ker izide Stalež v omejeni nakladi, vabi začasno oskrbo ali trajno za svoje, in nameščajo siromašne, ukajelne, soli odrasle dečke za vajence v trgovini in obrti. Udejstvovalo pa se je društvo tudi v vseh mogočih dobrodelnostih. Tajansko poročilo nam pove: »Ljudje iz mesta in v deželi so se obrali ustimeni v pisemno, v vseh mogočih zadevah na društvo. Vsakdanji berati in nezaposleni, onemogli starci ljudi, siromašne materje z otroci v naročju in zapeljana dekleta, nezakonski ocetje in siromašne družine s številnimi otroci, mojstri in vajenci, tuji, oziroma raznimi prireditvami, ki so bile v Ljubljani in tudi vojaki iz južnih krajev, ki snežnici dobiti do pisanja, primorski pribežniki itd. Usireglo se je vsakomur kolikor je bilo mogoče.«

— Pripravljalni cdbor društva v zaščito imetnikov Blairovega posojoča v Zagrebu, kateremu načeluje univerzitetni profesor Zuglia Štefko, poziva vse imetnike Blairovega posojoča na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo dne 18. februarja 1934 ob 11 dopoldne v sejni dvorani Trgovske, obrbrane in industrijske zbornice v Ljubljani. Členjeni pripravljalni cdbor ima predvsem nalog, da zbere vse interesente in da storiti potrebne korake pri finančnem ministru v njihovo zaščito. Zato je v interesu posameznikov, kakor tudi raznih zavodov in ustanov, da se tega sestanka udeležijo.

— Doraslični mladini nudimo zutri: čašice naravne »Franz Josefove« grenčice ki doseže radi tega ker čisti kri, želodec in čreva, pri dečkih in dekletah prav izdatne uspehe.

— Obisk tujcev Hrvatskem Primorju narašča.

Statistični podatki o obisku letoviščarjev v preteklem letu, ki jih je sestavil direktor Zvezze za turizem Vrignjeni na Sušaku, kažejo, da je lansko leto obiskalo Hrvatsko Primorje 9450 tujcev ali 23 odstotkov več kakor predlaško leto. Skupno je bilo leta 1933. 50.909 letoviščarjev, ki so bili v naših kopališčih skupno 540.265 dni. Od teh jih je bilo 26.052 iz Jugoslavije, 8693 iz Avstrije, 1816 iz Nemčije, 10.655 iz Češkoslovaške, 1715 iz Madjarske, 195 iz Poljske, 202 iz Romunije, 450 iz Švice, 184 iz Velike Britanije, 385 iz Italije in 12.151 Španija. 1934 je bil 2.352, Crivkova 12.151, Sušak 7.197, Baška 2885 itd. Dohodki od teh obiskovalcev so znašali 54 milijonov dinarjev, to je za 7 milijonov več kakor prejšnje leto.

— 3549 ljudi v savski banovini izgubilo državljanstvo. »Službene novine« ob 13. t. m. prinášajo imena vseh oseb iz savske banovine, ki bivajo v inozemstvu in so po § 28 zakona o državljansku izgubljivo jugoslovansko državljanstvo. Vseh teh ljudi je 3549. Največ ljudi je izgubilo državljanstvo v siedemih okrajih: v delniškem 340, v karlovske 233, v novljanskem 296, v vrbovskem 595, v ogulinskem 317, v vojnikem 162, v sušaškem 209 itd. Zagrebčanov je izgubilo državljanstvo 54. Večina teh biva v Ameriki, veliko jih je tudi na Francoskem, v Angliji in njenih kolonijah, v Avstraliji, Afriki in po raznih evropskih državah.

— Prvo žensko muslimansko društvo. V Sarajevu se je te dni ustanovilo Prvo dobrodelno muslimansko društvo. Glavni namen društva je zgraditi dom za muslimanske dekle. V odboru je ved večinah muslimanki iz Sarajeva. To je prvo žensko muslimansko društvo v državi.

Gospodarstvo**Prošnje zadrug za zaščito**

Kakor smo že včeraj poročali, je kmetijsko ministrstvo izdalo pravilnik o sestavi bilanc obeh kreditnih zadrug in njih zvez, ki hočejo prositi ali za zaščito, sanacijo ali likvidacijo.

Po tem pravilniku mora zadruga (odnosno zvez), ki je v smislu čl. 1. Uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njih upnikov zaprosila za enega izmed že navedenih ukrepov, priložiti bilanco po predpisih tega pravilnika. Bilanca je v slučaju, da ni mogoče drugače, tudi lahko zadnja letna bilanca zadruge. Poleg bilance ter računa dobika in izgube je treba priložiti še potrebne dokumente.

Revizijska zveza, ki spovede prošnjo članice v kmet. min., mora priložiti tudi prepis zadnjega revizijskega poročila in dati svoje mnenje v spremem pismu o prošnji zadruge (zvez), posebno o odpalčnem načrtu, če zadruga (zvez) prosi za odložitev plačil, nadalje na načrtu sanacije in boniteti terjatev, če prosi za sanacijo.

Prav tako mora zveza povedati svoje mnenje, koliko plačil, izvirajočih iz jamstva zadrugnikov, bi prišlo v poštev kot imovina zadruge (zvez).

Zadruge, ki niso včlanjene v nobeni revizijski zvez, poslej po Glavnem zadržnem zvezu svoje prošnje s prepisom zadnjega revizijskega poročila, če so bile revidirane. Poleg bilance mora vsaka zadruga, ki prosi za ugodnosti, priložiti prošnji načrt preciščene bilance. Zadruga (zvez), ki izkazuje izgubo, mora odpisati izgubo predvsem z uporabo rezervnega fonda ter drugih fondov. Ce pa tudi s temi odpisi ni mogoče pokriti v celoti izgube, more zadruga oziroma zvezca uporabiti ukrepe po čl. 14, 1 in 2 (valoriziranje nepremičnin ter vrednostnih papirjev) ter po čl. 15 in 16 uredbe o zaščiti denarnih zavodov itd. Ce se zadržna zveza pri sestavi razčiščene bilance posuži valorizacije nepremičnin, mora predložiti prošnji pismeno izjavo o cenitvah nepremičnin, podpisano od vseh članov uprave in nadzorstva. Ce se zadruga (zvezca) posluži za kritje izgub valorizacije državnih papirjev, mora dopriesti dokaz, da so ti papirji zanje trajna naložba, ter seznam teh papirjev, v katerem je navesti nabavno ceno, nominalno vrednost ter borzni tečaj na dan sestave načrta preciščene bilance. Ce zadruga (zvezca) zaprosi za izdajo zadolžnic na podlagi uredbe, mora priložiti prošnji izjavo o cenitvi nepremičnin ter amortizacijski načrt.

Načrti preciščene bilance mora obsegati vse posamezne postavke, kakor jih določa pravilnik; sestavljeni pa mora biti po slanju zadržnu zvezu ob koncu onega meseca pred predložitvijo prošnje. Nadalje je treba pokazati tudi stanje, ki bo veljalo po uporabi ukrepa po čl. 13 do 16 uredbe.

V odpalčnem načrtu, ki ga mora zadruga (zvezca) priložiti svoji prošnji za odložitev plačil, mora točno odrediti, v kakšnih zneskih in v katerih rokih bo plačala svoje dolgovne v času, za katerega predlaga odpalčni načrt. Ta načrt se mora narediti po odredbah čl. 20 uredbe, tako da bodo vsi dolgori plačani v petih letih.

Ce ima zadruga (zvezca) med svojimi aktivami take terjate, katerih plačilo je odloženo ali pa vezano na daljši rok, se more odpalčnimi načrti sestaviti za toliko let, za kolikor so odložene odnosno vezane njene terjatve, in za toliki znesek svojih dolgov, kolikor znašajo njene odložene, oziroma vezane terjatve. V odpalčnem načrtu se morajo poleg zneska za odpalčne glavnice navesti tudi obresti za čas vsakega odpalčnega obroka.

Zadržna zveza (zadruga), ki prosi za sanacijo, mora predložiti svoji prošnji poleg bilance, načrta preciščene bilance in raznih prilog po tem pravilniku tudi še sanacijski načrt, ki mora obsegati vso dobo izvajanja sanacije. Pri tem načrtu ne sme zadruga vzeti v poštev izredne doprinose zadržnikov, ki niso določeni v pravilniku. Ce pa tekoči sanaciji odredi skupščina, potem mora biti prošnji priložen tudi prepis zapisnika dotednega občnega zabora.

Ce zadruga (zvezca) obenem s prošnjo za sanacijo prosi za odložitev plačil svojih starih dolgov po čl. 34 uredbe, mora v sanacijskem načrtu posebno natančno navesti, v koliko se namerava okristiti z odložitvijo plačil.

Po odredbah čl. 22 uredbe znaša obrestna mera v odpalčnem načrtu in sanacijskem načrtu največ do 5% letno bruto za vloge po čl. 20 uredbe. Ko kmetijsko ministrstvo ocenjuje odpalčnili in sanacijski načrt, mora odrediti obrestno mero za vloge z ozirom na stanje zvezce (zadruge).

Zadruga (zvezca), ki prosi za izvenkonkurzno likvidacijo, mora svoji prošnji priložiti: bilanco po predpisih tega pravilnika po stanju konec meseca, svoja pravila, seznam članov uprave in nadzorstva, izvleče vseh računov aktiv in pasiv ter dohodkov in izdatkov, če ima nepremičnine, pismeno izjavo o stvarni njihovi vrednosti ter poročilo o tem, v koliko so njene terjatve zasigurane z realnim kritjem.

Revizijska zveza poslije prošnjo zadrug (zvez) kmetijskemu ministru kot pri slučajih, ko zveza zahteva sanacijo.

Ludvik Ganghofer:

17

Samostanski lovec

Hajmo si je moral utirati pot korak za korakom. Froti večeru, na poti domov, je prisel mimo kriza. Prazni so štrelci obnožni žebli in lesa. Kam le so preprali Gitkini telogi? Jug jih je pač odpit! Hajmo se je oziral po tleh naokrog; v skalni razpololini je zapazil eno izmed njenih cvetlic, razcestrano in zvenelo. Pobral jo je in si je hotel zatakniti za čepico. Toda ne — cvetka je bila dana drugemu! Tiho jo je zataknil spet med žeblija; a komaj je odmaknil roko, jo je jug spet odnesel.

Se pred nočjo je prispel Hajmo do koče. Danes pa ni imel kaj razmišljati in sanjati. Oti se se mu zapirale že, ko si je pri plapalojcem ognju pripravljal svojo večerjo.

Komaj je legend, je spal. Okoli koče je besnel pomladni vihar in mu pel hrumečo uspavanko...

Ko se je Hajmo prebudil, je bila še trda tema. Začuden je prisluhnil. Nema tišina pred kočo. Znajal je z glavo in stopil na prost. Jug se je popolnoma polegel in gorski gozd je samo tih Še pošuneval. Bledi, redki oblački so vestali po nebu, kjer so migljale neštete tropne zvezde. Sveže, jasno jutro je obetalo lep dan.

>Velikonočno vreme, z je dejal Hajmo. Potem je pogledal na zvezde in menil, da je tretja jutrnja ura že minila. Tako se je prebudil prav v pravem času, da bi osredil divjega petelinu, nad katerega je kanil gospod Henrik priti po praznikih.

Zaprli je kladar in se napolil v noč. Tedaj pa je obstal in prisluhnil. Glasovi so mu udarili na uho, kakor udarci kladiča na železo — in spet isto — in se tretjč... Se je prisluškoval; ni vedel, kaj naj ti glasovi pomenijo, vendar zaradi njih ni bil v skrbih; kajti kdor v gorskem gozdu hodi po

Zadruga (zvez), ki se hoče poslužiti ugodnosti uredb, mora v svoji prošnji imenovati nekoliko oseb, izmed katerih bi lahko bil izbran komisar. Če to smatra kmetijsko ministerstvo za potreben, če to je včlanjena v kakšni revizijski zvez, more prositi, da se njena likvidacija poveri revizijski zvez, če pa ni včlanjena v nobeni, pa vendar lahko zaprosi, da se njena likvidacija poveri kaki revizijski zvez. Revizijske zvez, ki sprovajajo prošnje kmetijskemu ministru, bodo poslale tudi svoje mnenje o osebah, ki jih zadruge predlagajo za komisarje, kakor tudi o predlogu, da se jim poveri likvidacija.

Glede prošnji obeh zadrug, ki so bile vložene še pred tem pravilnikom, je omeniti, da bo ministrstvo zahtevalo od zadrug vse one dokumente, ki so navedeni kot potrebni v sedanjem pravilniku.

★

Sporazum med našimi in češkimi zadrugami glede izvoza prasičev v CSR. V sredo so bila zaključena pogajanja med zastopniki češkoslovaških zadržnih ustanov in našimi zadržniki glede izvoza prasičev v CSR. Dosežen je bil sporazum, po katerem se bo naš izvoz prasičev v CSR lahko znatno povečal.

Krediti Refico. V dveh letih svojega poslovanja je Refico dala 4539 milij. kreditov (od 2. februarja 1932 do 31. jan. 1934). Vrnjenih pa je bilo že 1111 milij.

Znižanje diskonta v Romuniji. Upravni odbor romunske Narodne banke namerava znižati diskonto obrestno mero od 6 na 5%.

Jugoslovansko-češka zvezna tarifa, ki velja od 1. decembra 1930, stopi iz veljave 1. marca letos.

Odtok zlata iz Holandije. Od 5. do 12. t. m. beleži emisijska banka odtok zlata za 58.7 milij. goldinarjev in znaša zlati zaklad še 833.4 milij. goldinarjev pri obliku bankovev 889.5 milij.

Zakup restavracije na postu i Ljubljana gl. kol. bo na licitaciji dne 23. marca t. l. pri ravn. drž. ž. v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoj pa pri isti direkciji.)

Borza

Dne 15. februarja 1934.

Denar

Devalvacija krone: ed 15 na 12 v Curihu

Devizni tečaji so ostali neizpremenjeni pri Curihu, Berlinu Londonu, Parizu in Trstu. Popustil je le New York, dočim so ostale devize bile čvrstejše. V ospredju zanimanja je sedaj Kč, ki notira valuta v Curihu 12.10, kar pomeni, da se je inozemski tečaj krone že približal novi zakonski parti, ki je šestino manjša kot sedanja. Danes je bila valutna borza zaprti in ostane, dokler so položaj na umiri. Prav tako je ukinjena notacija Frage v Curihu, notira samo oficijski tečaj 15.27. Nov zakonski minimum za kritje znaša odslej 25% (sedaj pa je znašal 35%).

Avtstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 8.75—8.90, na zagrebski po 8.65, na belgrajški pa po 8.65 in 8.60. — Orški boni so notirali v Belgradu 35—35.50.

Ljubljana. Amsterdam 2308.74—2320.10, Berlin 1350.69—1361.49, Bruselj 799.41—803.35, London 173.86—175.46, Curih 1108.35—1113.85, New York 3433.27—3461.53, Pariz 225.88—227, Prague 169.23 do 170.09, Irst 301.01—303.41.

Promet na zagrebskih borzah je znašal 47.023 Din. Curih. Pariz 20.38, London 15.73, New York 312.50, Bruselj 72.1250, Milan 27.2050, Madrid 41.90, Amsterdam 208.3250, Berlin 122, Dunaj 73.30 (57), Stockholm 81, Oslo 79, Kopenhagen 70.25, Praga 15.27, Varšava 55.30, Atene 2.96, Carigrad 2.51, Bukarešta 3.05.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je bila danes slabša in so tečaji padli v manjši meri. Promet je znašal na zagrebskih borzah: vojna škoda 800 kom., begl., obveznice 50.000, 8% Bler. pos. 2000 dol. in 7% Bler. pos. 2000 dol.

Ljubljana. 7% inv. pos. 67—70, agrarji 40 den., vojna škoda 302—305 (301), 4. 295—299, 6% begl. pos. 49—51, 7% Bler. pos. 48—50, 7% pos. Drž. hip. banka 64—68, Kranj ind. 250 bl.

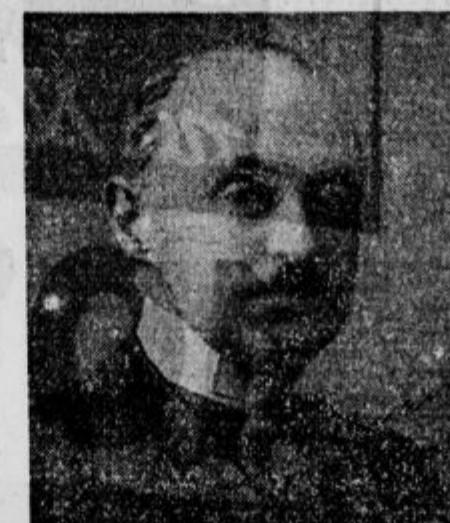
Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 63—70, agrarji 34—38, vojna škoda 302—303 (301, 302), 2. 300 den., 3. 298—300 (301), 4. 295—299, 6% begl. obv. 52—54 (49), 8% Bler. pos. 50—51 (49, 50), 7% Bler. pos. 48—49 (47), 7% pos. DHB 65 den.

Delnice: Narodna banka 4000—4200, Priv. agr. banka 255—257, Sečerana Osjek 140 den., Trbovljška 105—110, Impeks 50 den. — Vse ostalo brez interesa.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71—72 (71, 70), vojna škoda 305—306 (306, 305), 2. 304 do 306, 3. 304—305 (303), 6% begl. obv. 53.75—54

Sport**Program olimpijskih iger za l. 1936**

Prihodnje olimpijske igre se vrše — kakor znano — leta 1936 v Berlinu. Več kot dve leti imamo do tedaj, a že je izdelal nem. olimp. odbor predlog, kar se programa tiče. Letošnje leto bo do pristojne mednarodne zvezze izdale razpis za razne sportne panoge in ko bo vse to odobril tudi izvršil olimpijski odbor mednarodnega olimp. odbora, bo načrt programa končno veljavno obdelovan.

Grof Baillet-Latour,
predsednik mednarodnega olimpijskega odbora.

Vse tekme se bodo izvedle v olimpijskem stadiionu, odnosno v napravah, ki spadajo v okolje stadiova, z izemo veslanja. Tudi del jahalnih tekem, namreč terensko jahanje, se bo vršilo v Döberitzu. Za večerne tekme v dvoranah pa bo pripravljena velika pokrita dvorana v Berlinu samem.

V načrtu programa je predvideno, da se bodo tekme odigrane v času od 1. do 16. avgusta. Prvi dan je slovenske otvoritev olimpijskih iger, zadnji dan pa zaključek. V programu je lahka atletika, bokej, rokomet, dviganje uteži, moderni petobor, rokobor, sabljanje, veslanje, strelijanje, kolesarske dirke, plavanje, boks, telovadba in jahanje. Tudi za nogomet in tenis je rezerviran čas, za umiri, da se bosta tudi ti dve sportni panogi praveli v program.

Zvezno prvenstvo na 30 km

Dne 25. t. m. se vrše v Bohinjski Bistrici tekmovalje za zvezno prvenstvo v vztrajnostnem tekmovalju na proggi 30 km. Pravico udeležbe imajo vsi v Zvezni verificirani tekmovalci. Start je v Bohinjski Bistrici ob 7.30 zjutraj, cilj istotam pred občinskim domom. Objava rezultatov bo v nedeljo ob 16 popoldne pred občinskim domom. Prvi trije placirani prejmejo zvezne diplome, zmagovalec pa naslov »zvezni prvak v vztrajnostnem tekmovalju za leto 1934«. Prijava je treba poslati zvezni načasnemu do 20. t. m. Kasnejše došle prijave se ne bodo vpoštevale in bo odpričen na start samo tekmovalci, ki so bili pravočasno prijavljeni.

Zitni trg

Položaj na zitnem trgu je popolnoma neizpremenjen. Dovozov ni, povpravljajo pa se zaslabe na minimum in tudi kupci ni. Edino, kar se dogaja, so realizacije prejšnjih terminskih kupčij. Cene so popolnoma neizpremenjene.

Zivina

Prijeli svinjski sejem v sredo 14. t. m. Prijetljiv je bilo 125 setinjarjev, in sicer 110 svinj in 15 prascev. Prodano je bilo 57 komadov. Cene so neizpremenjene, in sicer so se prodajali prstanci od 6—6.50 Din, polmistine 6—7 Din, mastne od 7—8 Din za kilogram ž

ZDROUŽENJE ČEVLJARJEV V LJUB-
LJANI naznana, da je njen dolgoletni
član, gospod

Josip Breskvarčevljarski mojster in podpredsednik
Združenja

nenadoma umrl.

Pogreb bo v petek, dne 16. t. m. ob
5 popoldne iz mrtvačnice Stožice, cer-
kev sv. Jurija, na tamkajšnje pokopa-
lišče.

UPRAVA.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1°; žen-
tovanjski opisi Din 2°. Najmanjši čmerek za mali
glas Din 10°. Mali glasi se pia ujeto takoj pri-
naročitju — Pri glasih reklamnega značaja se ra-
čuna enokolonska. 3 mm visoka petina vrstica po
Din 2°. Za pismene odgovore glede malih glasov
treba priložiti znakom.

PrireditveV kavarni »Stritar«
vsak večer koncert [tr]**Vnajem**

ODDAJO:

Poslovni prostor
dveh sob v Šelenburgovi
ulici, pripraven za trgovski
pisarno ali obrtno de-
lavnico, se odda v najem
tako ali s 1. marcem.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Šelenburgo-
vo ulico« št. 1641. [n]

Poizvedbe

Jazbecar

riav, brez ovratnika — se
je zatekel. Cesta na Ko-
deljevo 3. [e]

Prodamo

Ce avto svet stari avtomobil
d' motorja bi snabbi se rad
vz kucov u manjše prizene
Slovenec za manjši inserat

Nogavice, rokavice
in pletenine. Vam audi v
veliki izbiri naravnodne
in naicene tvojka Karl
Prelog Ljubljana Židov-
ska ulica in Stari trg [l]

Šivalni stroj
z okroglim čolničkom —
poceni naprodaj. Dvo-
kova ulica 3, L nadstr.,
levo. [l]

Vreče za oglje
močne, trpežne — nudim
v vsaki množini in po
nizki ceni. Ljudevit Sirc,
Kranj. [l]

Zastopnika
z inkaso iščemo za okraj
Marenber. Ponudbe pod
»Stalna služba« 1637. [b]

Več skobelnikov

vijakov in stružnikov —
novih — imam po nizki
ceni naprodaj. Sobejerje
št. 49, pri Šentjakobskem
mostu. [l]

Denar

Vložna knjižica
Ljublj. kreditne banke
za 100.000 Din
se prevzame s polno vred-
nostjo na hipoteko na pr-
vo mesto. Ponudbe na
upravo »Slovenca« Mari-
bor pod »Hipoteka« stev.
1645. [d]

ZAHVALA. Povodom bridke izgube našega nepozab-
nega nam

BOJANA

samo prejeli od naših sorodnikov, prijateljev in znancev toliko
tolažnih izrazov sočutja, da nam ni mogoče zahvaliti se vsa-
kemu posebej. Radi tega se tem potom iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so se nas v tem težkem času spomnili in nam na
katerikoli način pomagali prenašati našo težko bol.

Zalujoca družina
FANI in JOSIP AHLINOV.

Dve mladenki
želite poročiti priprosta
stalna uslužbenca. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod »Dobi sreči« 1631. [z]

Stanovanja

ISČEJO:
Sobo s kuhinjo
ali sobo s štedilnikom —
išče mirna gospodstva v
centru mesta. Ponudbe
pod »100« na upravnistvo
»Slovenca«. [c]

ODDAJO:
Trisobno stanovanje
veliko, se odda v hiši
tvrdke A. & E. Skaberne,
Mestni trg 10. [c]

Opremljeno sobico
oddam. Trdinova ulica 2,
pritličje. [s]

HOĆEMO DELA!

DO 28. FEBR. DAJEMO

na stalne tovarniške cene

10% POPUSTA

naravo obutev in
ostalo blago
kupljeno v naših
prodajalnah

Ratfa

Kupimo

Pisalno mizo,
žimnato posteljo, usnjeno
fotelj in umivalnik z ogled-
alom in marmornato plo-
ščo poceni prodam. Pov-
ščetova 22, Kodeljevo. [k]

Obrt

Kašo
ješprenj, ajdovo moko
redno svetlo oditino na debelo
relejgovina

A. VOLK LJUBLJANA
Resiljeva cesta 24

25% popusta

dobi
kdo naroči ozir. kupi od 15. II. 1934 do 15. III. 1934
knjigo:

Dr. Potočnik: Dobri pastir.

Premišljavanja o življenju našega gospoda Je-
zusa Kristusa in njegovih »vtevnikov«. Knjiga obsegata
tri dele. I. del 359 strani, nevez. Din 38°, vez. Din 50°. II. del 381 strani, nevez. Din 40°, vez. Din 52°. III. del 290 strani nevez. Din 40°, vez. Din 52°.

Ni je lepše in primrnejše slovenske knjige o
premišljavanju življenja, delovanja in trpljenja na-
šega Zvezčarja, kot je ravno Dobri pastir. V prvem
vezeku nam orisuje dobo pre rojstvom Jezusove in
njegovo mladost, mladeničko dobo do njegovih ču-
dežev in ustanovitve kraljestva božjega na zemlji.
V drugem vezku nam opisuje njegovo dejanje
na svetu. V tretjem pa opisuje Zvezčarjevo trpljenje,
njegovo smrt in čačljivo vstajenje.

Knjiga je napisana v krasem slogu, tiskana na
finem papirju ter lepo opremljena.

Naroča se pri

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

Zahvala

Vsem, ki ste nas tolažili osebno ali
pismeno ob smrti našega preljudnega
očeta, iskrena hvala. Posebno se za-
hvaljujemo g. dr. A. Levčniku ter obe-
ma logaškima gg. župnikoma, ki so ga
pokopali, nadalje zdravniku g. dr. J.
Gostišu, ki je zadnja leta vso skrbjo
predobremu očetu podaljal življenje in
mu ob smrti lajšal njegovo veliko trp-
ljenje, učiteljskemu zboru iz Gor. in
Dol. Logatca, Obrtni zadrug ter dobrim
sosedom in sorodnikom, ki so nam v
boleznih in smrti stali blagohotno ob
strani, končno vsem tistim, ki so s e-
vjetjem obsuli njegovo krsto in ga v tako
velikem številu spremili na njegovi zad-
nji poti.

Zalujoca rodbina

Verbiceva.

ODSLA JE DANES OD NAS NAŠA LJUBLJENA MAMICA,
STARNA MAMA, TETA ITD.

IVANA OSANA

IN SE JE PRESELILA IZ ZEMELJSKEGA TRPLJENJA
V KRAJ LUCI IN MIRU
MI PA SE UDANO V SVOJI ZALOSTI KLANJAMO SVETI
BOZJI VOLJI IN PROSIMO VSE, KI SO JO POZNALI, NAJ
JI OHRANIMO BLAG SPOMIN
IN MOLIMO ZA POKOJ NJENI DUŠI
TRST — LJUBLJANA, DNE 14. SVEČANA 1934
PROF. JOSIP OSANA IN OSTALI SORODNIKI

V neizmerni žalosti naznajamo tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni, dobri
soprog, brat, stric in svak, gospod

Anton Valjavec

gostilničar in posestnik

dne 15. t. m., po daljšem, mukapolnem trpljenju, previden s sv. zakramenti za
umirajoče, mirno umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 17. februarja 1934 ob 4 po-
poldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. februarja 1934.

MINKA VALJAVEC, soproga — in ostalo sorodstvo.